

Blejski praznik — Krajevna skupnost Bled praznuje 17. julija svoj krajevni praznik, ki ga bodo počastili s številnimi prireditvami. Iz leta v leto je Bled bogatejši: letos so odprli novo halo, adaptirali nekatere hotele, precej pa napravili tudi za lepše okolje in višji družbeni standard krajanov nasploh. V načrtih pa ima krajevna skupnost še vrsto obnovitev, del in nalog, da bi bil Bled še privlačnejši za tuje goste in za krajanje, ki na Bledu in v okolici živijo. — Foto: D. Sedej

FlavorAid

DRUGA

Leto XXXIV. Številka 53

Uredništvo: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Tisk — Izdaja Časopisno podjetje Kranj — Glavni urednik Igor Slavce
 odgovorni urednik v. d. Jože Koznjek

GLAS

Kranj, torek, 14. 7. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V SREDISCU POZORNOSTI

Tri srca v treh obrokih

Naš turizem je kot večna, nikdar izpeta pesmica, z dobro znanim refrenom: nikakor ne znamo in ne zmoremo potegniti iz turističnega kupa toliko deviz, kolikor bi jih prav gotovo lahko.

Z našega modrega Jadrana so prišle nič kaj obetajoče vesti, da hoteli in zasebne sobe vendarle niso tako polni, kot smo načrtovali, planirali in predvidevali. Pa nas ni prizadela nobena elementarna nesreča, ne pestijo nas epidemije, morski psi so ostali v najglobljih morskih globočinah in jih ni na spregled, otroci ne beže več iz morja zaradi meduz. Hajje in bolj zastrašujoče so cene, ki jih je resda pognala pod nebo inflacija, a tudi sami, namerno in nesmiselno; hujše in bolj zastrašujoče so še tiste pomanjkljivosti, ki jim nismo in nismo kos. Za zdaj se še lahko tolažimo, da bo vendarle bolje, saj ima večina naših gostov iz zahodne Evrope kolektivni dopust ob koncu julija; za to lahko še vedno upamo, da bomo »izplavali« tudi letos. A prej ali kmalu, najbrž pa tedaj, ko bomo preštevale manjši devizni izkupiček, se moramo in odgovorno morali vprašati, zakaj se vendarle v našem turizmu prav ničesar korenito ne premakne na bolje. V turizmu delamo tako drobne in majhne korake, da večkrat tudi opazni niso.

Ni treba na morje, da bi videli, da je izvenpenzijska ponudba še vedno klavna. Če na Bledu lahko spoznamo, da s kakšnim poštenim, pravi gorenjskim spomnikom ne bo nič, ob morju pa lahko kupimo še filigranske verižice, prstane ali občestne kičaste slikarije. Trgovine se spirajo ob sedmih ali v najboljšem primeru ob osmih, ponoči turistima kje menjati, pred poštnimi okenci so kačaste vrste, da o telefonih govornicah ne razpravljamo. Črpalkarji se uvrščajo že med zgužole, a redno ob magistralah ali v turističnih krajih zapirajo črpalke ob osmih. In tako dalje in tako naprej.

Mi, domači gostje, vse to stoično prenašamo, navajeni smo potrpeti, na dopustu vstajati ob sedmih in se postavljati še pred zaprta vrata trgovin. Tujim gostom, ki vidijo vsako malenkost, pa se ob vsem tem ježijo lasje, četudi obzirno molčijo in potrpežljivo čakajo stakarja, ki sloni na točilnem pultu. Piko na i pa postavi račun, nasoljen, da je kaj.

Z izvenpenzijskimi cenami smo močno pretiravali. Gostinci in penzijskih cen pač ne morejo še bolj povišati, zato so navili izvenpenzijske. Preveč in prehudno, tako, da so prvič letos v kampu Zaka na Bledu doživeli, da je občutno največ kritik zaradi cen — a ne v kampu, ampak na samem Bledu. S tem pa odločno in zanesljivo odvrčamo lebernega gosta, zlasti tujega.

Ob teh cenah se nihče več ne hahlja, če tuji ali domači gost kupi tri radenska srca v trgovini in jih použiva v treh obrokih. In če na dopustu vedno bolj pije radenska, je to le in samo zaradi tega, ker ne znamo svoje večne turistične pesmi z znanim refrenom o problemih in gostinski neiznajdljivosti nikakor in na noben način spremeniti ...

D. Sedej

Srečanje Prešernovcev v Ribnem pri Bledu

Zakaj potvarjanje zgodovinskih dejstev

V soboto so se v Ribnem zbrali še živeči borci 7. SNOUB France Prešeren in skupaj s krajanji in predstavniki sedanjega družbenopolitičnega življenja proslavili 38-letnico ustanovitve edine gorenjske brigade — Političkomisar bataljona Prešernove brigade Bogdan Javor-Peter, slavnostni govornik, ob opisovanju borbene poti enote prizadeto ugotavlja: »Nekateri skušajo prikriti resnico in potvarjati zgodovinska dejstva.«

Ribno — Borci 7. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade France Prešeren niso povsem slučajno izbrali Ribnega za kraj proslavitve 38-letnice ustanovitve. Brigada, ki je bila ustanovljena 12. julija 1943 v Davči in je svojo zmagovito pot zaključila z osvoboditvijo Gorice, je slabila sovražnikov teror tudi na področju Jelovice, Pokljuke, bohinskega kota, Jesenic ter v neposredni bližini Bleda. V Ribnem je prvi bataljon v noči od 26. na 27. maj 1944 likvidiral orožniško postajo. S to in podobnimi akcijami so bili zadani hudi udarci pretirani samozavesti nemškemu morilskemu stroju. Okupacijska oblast in gestapo, ki sta imela svoj sedež za Gorenjsko na Bledu, sta namreč vse dotlej žvela v prepričanju, da jima narodnoosvobodilni boj in partizanska vojska ne moreta do živega.

Od teh dogodkov v Ribnem — pri tem sta izgubila življenje tudi vodnik Pihler in domačin Jože Valant-Skala — je minilo 37 let, toda predvsem starejši krajanji Ribnega se prešernovcev še dobro spominjajo. Tudi tokrat so jih pričakali s ponosom, podobno kot v času vojne vihre, ko so sejali seme upora in rahljali že načete okupatorjeve sile. Dobrodošlico je v soboto borcem izrekel predsednik sveta krajevnih skupnosti Ivan Vidič; prvi komandant brigade Ivan Javor-Igor pa je ob pozdravnih besedah spomnil vse soborce na kruto resnico, da so v zadnjem letu izgubili največjega med njimi — tovariša Tita ter junaka Turjaka Mirka Malnariča.

Prav ob bitki na Turjaku se je Bogdan Javor-Peter, politkomisar bataljona Prešernove brigade, najdlje zadržal v svojem slavnostnem govoru. Šest stoletij je turjaški grad kljuboval naskoku različnih osvajalcev. Tudi belogardisti in četniki so bili trdno prepričani, da bodo za debelimi zidovi varno dočakali novega gospodarja. Borcem Prešernove je po večdnevem obleganju uspelo prodreti za grajske zidove in takrat so za njimi zajeli tudi 695 belogardistov. »Taka izdajalska družina je bila zbrana na turjaškem gradu«, pripoveduje Bogdan Javor-Peter. »To omenjam zato, ker nekateri skušajo prikriti resnico in potvarjati zgodovinska dejstva. Primer za to je brošura Turjak, kjer pisec niti z besedico ne omenja, da so bili za grajskimi zidovi izdajalci slovenskega naroda, zločinci in organizatorji zločinskih pohodov... S takim pisanjem se borci ne moremo strinjati, to ni nikakršno prenašanje revolucionarnih tradicij. To je prikrivanje resnice.«

Zatem je slavnostni govornik povezal namene sedanjih nacionalističnih in nazadnjaških sil na Kosovem z dejavnostjo izdajalcev in provokatorjev v narodnoosvobodilni vojni. Pri tem je spomnil le na ju-

naško borbo bataljona na Pokljuki, kjer je zaradi podlega izdajstva padlo 79 borcev in bork. Nekdanji politkomisar bataljona Bogdan Javor-Peter je svoj govor sklenil z mislijo, da mora sedaj v času zaostrenih družbenopolitičnih in gospodarskih razmer odgovornost dobiti svoje ime in priimek. »V NOB smo to znali urejati, marsikateri komandant ali

komisar je bil odstavljen s položaja in je postal navaden borec, neredko tudi za napake, ki jih ni sam zakrivil. Veliko je bilo hitro rehabilitiranih, kar pa so morali dokazati z borbenostjo in junaštvom...«

Borcem Prešernove je ob njihovem prazniku čestital tudi Spiro Niko, komandant enote, ki nadaljuje njene svetle tradicije; predsednik radovljiške občinske skupščine Leopold Pernuš pa jim je ob tej priložnosti podelil domicilno listino. V kulturnem programu so nastopili recitatorji in plesalci DPD Rudi Jeditič iz Ribnega in moški komorni zbor Stane Zagar iz Krobe.

C. Zaplotnik

Leopold Pernuš, predsednik radovljiške občinske skupščine, je borcem 7. SNOUB predal domicilno listino. — Foto: C. Z.

Pričakujejo osem tisoč Gorenjcev

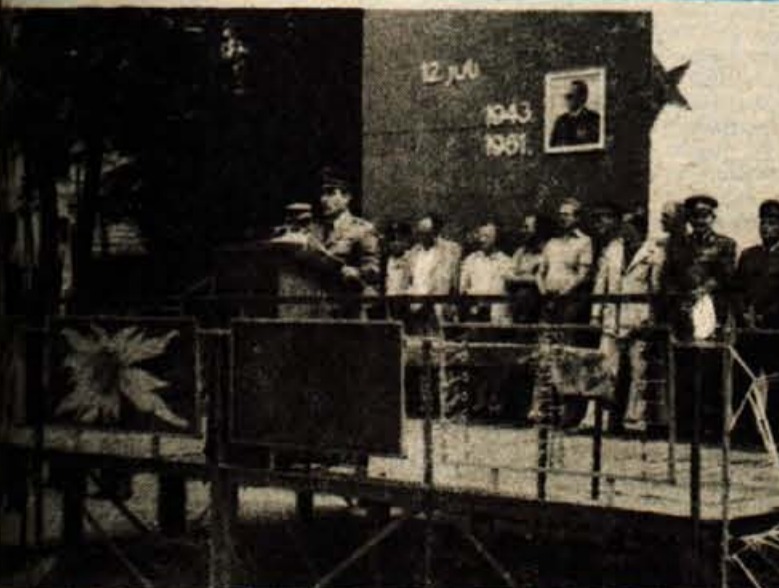
Kranj — Priprave za množični shod delovnih ljudi in občanov na osrednji proslavi ob 40-letnici vstaje slovenskega naroda, združeni z odkritjem spomenika Edvardu Kardelju na Trgu revolucije v Ljubljani so že stekle po vsej Sloveniji. Na Gorenjskem operativni odbori pri občinskih konferencah Socialistične zveze in občinskih svetih Zveze sindikatov v sodelovanju z vsemi subjektivnimi silami in krajevnih skupnostih in v združenem delu kljub dopustom in počitnicam uspešno vodijo in usmerjajo družbenopolitično akcijo. Z Gorenjske namreč pričakujejo v Ljubljani na predvečer dneva vstaje okoli osem tisoč udeležencev.

Odbor za pripravo te proslave pri predsedstvu RK SZDL Slovenije je na tiskovni konferenci minuli teden podal tudi program slovesnosti. Uvodno besedo bo na proslavi imel član predsedstva SR Slovenije dr. Marjan Breclj, slavnostni govornik bo predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, ki bo tudi odkril spomenik Edvardu Kardelju. Spomenik je delo akademskega kiparja Draga Tršarja. V polurnem kulturnem programu bodo nastopili dramski igralci, partizanski pevski zbori iz raznih krajev Slovenije in iz zamejstva ter godba na pihala. Kulturno-umetniški program kot vsa slovesnost bo simbolizirala vza-

jemno prepletanje in prežemanje družbenih procesov v zadnjih stihir desetletjih z življenjem in delom velikega misleca in revolucionarja Edvarda Kardelja.

Po zaključku proslave na Trgu revolucije se bodo prireditve nadaljevale na Pogačarjevem trgu (na prostoru ljubljanske tržnice) in ob restavraciji Zlata ladja. Hkrati bodo po Ljubljani zapluli osvetljeni čolni, ki bodo naznanili začetek »Noči na Ljubljanicah«.

C. Z.

svetlost v garniziji Stane Zagar Kranj — V počastitev 38-letnice ustanovitve VII. Slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade France Prešeren je bila v petek, 10. julija, dopoldne v garniziji Stane Zagar Kranjju svečanost s kulturnim programom, ki so se je med drugim udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja kranjske oblasti. Na svečanosti je spregovoril tudi prvi komandant brigade Ivan Javor-Igor. VII. SNOUB France Prešeren je bila ustanovljena 12. julija 1942 leta in bila sestavljena iz pripadnikov vseh narodov in narodov Jugoslavije. Zadnje bitke je ta slavna in borbena brigada imela za osvoboditev Gorice. Danes pripadniki JLA nadaljujejo tradicijo te borbene brigade. Sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj Jože Koznjek jim je na svečanosti zaželel, da bi tudi v prihodnje bili najboljši tekmovalci v 9. armadi. Svečanosti so se udeležili tudi preživeli vojni borci. — A. Z.

PO JUGOSLAVIJI

Na služnje roka do 30. leta

Delegati odbora zveznega zbora skupščine Jugoslavije za ljudsko obrambo so podprli predlog, da naj bi po hitrem postopku spremenili določila zakona o vojaški obveznosti, ki se nanašajo na zgornjo starostno mejo za pošiljanje rekrutov na služnje vojaškega roka. Po novem naj bi rekrute pošiljali na služnje vojaškega roka do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 30 let in ne do 27. leta, kot doslej. Za vojake, ki so vojaški rok služili še po starem, spremembe ne bodo veljale.

Koliko stane življenje

Na podlagi podatkov so znašali minimalni življenjski stroški štiričlanske družine decembra lani 10.813 dinarjev, januarja letos 11.674 dinarjev, tri mesece kasneje pa že kar 12.280 dinarjev. Tudi povprečni materialni stroški na otroka so znašali letos 4.049,91 dinarjev, kar je za 2 odstotka več kot februarja letos in kar 36 odstotkov več kot lani oktobra. Po podatkih zavoda za napredek gospodinjstva pa so se življenjski stroški starostnika povečali od aprila leta 1978, ko so znašali 1.893 dinarjev do letošnjega aprila na 3.901 dinarjev.

Majhen hektarski pridelek

Letošnja žetev v Vojvodini bo najkrajša, saj je vreme izredno naklonjeno. Če bo vreme lepo, bo 7.000 vojvodinskih kombajnov opravilo delo že v prvih dneh prihodnjega tedna. Po dveh tednih, kolikor že traja žetev, je moč ugotoviti, da bo letošnji pridelek pšenice povprečen – od 36 do 40 zrn v klasu. Na družbenih posevkih so pridelali povprečno 4,45 tone pšenice na hektar, zasebni kmetovalci pa 4,14 tone.

Prekinitve dela

Lani in v prvih treh mesecih letošnjega leta je prekinilo delo v Jugoslaviji okoli 13.500 delavcev. V vseh republikah in pokrajinah so v 15 mesecih tristostranski spokazali nezadovoljstva. Prekinitve dela so bile ponavadi kratke, delavci so se pogovorili med seboj in odpravili vzroke, izgubljeni delovni čas pa nadoknadili prvo naslednjo soboto ali nedeljo. Nobena prekinitvev dela v Jugoslaviji ni bila političnega značaja in ne naperjena proti sistemu.

Modernizacija na železnici

V ŽG Ljubljana so se pripravili na to, da sklenejo pogodbo za nakup 10 sodobnih spalnikov, ki jih bodo izdelali v tovarni Goša v Smederevski Palanki. Tako bo lahko železniško gospodarstvo Ljubljana nadomestilo nekaj najbolj zastarelih spalnih vagonov iz prometa. Tak vagon pa ni poceni, saj bo treba zanj v prihodnjem letu odšteti okoli 17 milijonov dinarjev. V Goši pa bodo izdelali tudi 60 modernih cistern za prevoz naftnih derivatov in predvidevajo, da bodo tudi cisterne iz Goše vozile po tirih v prvi polovici leta 1982.

Jugoslovani manj v tujino

Po omejitvi vsote dinarjev, ki jih lahko turisti prinesejo ali odnesejo iz Jugoslavije, se je na naših mejnih prehodih zmanjšalo število domačih turistov. Pri tujkem potniškem prometu pa ni sprememb.

Tržičani na MDA »Timok '81« – odlično

Devet brigadir in brigadirjev iz Tržiča – Darinka Bašič, Friderik Steiner, Jernej Zlodej, Čosić Ilija, Aleksić Draško, Jožica Karničar, Franci Pravst, Marjan Slabe ter Nenad Radovančević – je v času od 3. junija do 5. julija sodelovalo na republiški mladinski delovni akciji »TIMOK '81« v SR Srbiji. Sedem udarniških značk, dva predloga za sprejem v Zvezo komunistov, najboljši brigadir izmene in nasejalne akcije, doseganje norme povprečno 230 odstotkov v izmeni, razvijanje pristnih bratskih vezi z mladimi iz občin Zaječar, Rgotina ter Kutina, odlično delo na interesnih področjih ter sodelovanje s prebivalci Tomiške krajine – to so odlike, zapisane v spričevalu o udeležbi tržičkih brigadirjev na akciji v Srbiji.

Med tržičkimi brigadirji velja izpostaviti dva posameznika: Nenad Radovančević je bil tudi komandant mladinske delovne brigade »Bratstvo in enotnost«, Friderik Steiner pa je bil najboljši brigadir v nasejalu. Prav zato ga je vodstvo MDA Timok '81 povabilo, da sodeluje tudi v drugi izmeni akcije in tako je Friderik Steiner ostal tudi v juljski izmeni akcije, prav gotovo pa bo tržičkim uspehom iz prve izmene dodal še nova priznanja. Sicer pa so tržički brigadirji bili vključeni proporcionalno v vsako od štirih sodelujočih brigad na akciji: trije so delali v 25-članski MDB »Bratstvo

in enotnost«, po dva pa v brigadah »Ankica Sladojević«, »Jeremije Ilić-Jegor« ter »Džemal Bijedić«. Na ta način se je še bolj utrdila prijateljska vez mladih iz štirih občin. Tržičane so na akcijo namreč povabili iz Občinske konference ZSM Zaječar, ki izredno dobro sodeluje z OK ZSMS Tržič v sklopu pobratena občin Tržič in Zaječar. Brigadirji so delali pri izgradnji novih obratov pivovarne v Zaječarju ter pri urejanju cest v Timoški krajini. Zahtevne gradbene norme so brigade v povprečju izpolnjevale 230 odstotno in tako v celoti upravičili svojo udeležbo na akciji. Napravili so precej več, kot je vodstvo akcije planiralo v prvi izmeni.

Odlično je bilo tudi delo na interesnih področjih: idejnopolitično delo, izobraževanje, kultura, informiranje, šport in ostalih. Štiri priznanja so iz teh področij prejeli brigadirji MDB »Bratstvo in enotnost«, poleg tega pa še izredno dragoceno priznanje »Trak akcijev«. V tej brigadi so delali trije Tržičani, pa tudi komandant brigade je bil Tržičan, Nenad Radovančević, ki se je že večkrat udeležil mladinskih delovnih akcij v Sloveniji in Jugoslaviji. V celoti je torej udeležba Tržičanov odlično ocenjena. Prav gotovo za to največjo pohvalo zasluži Center za MDA pri občinski konferenci ZSMS Tržič, ki je udeležbo organiziral in pripravil. -mv

Organizirano in množično

Kranj – Predsedstvo občinske konference SZDL Kranj je v petek sklical posvet s sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki krajevnih konferenc SZDL, krajevnih odborov ZZB NOV, osnovnih organizacij ZSMS in s predsedniki svetov krajevnih skupnosti. Na njem je predsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj Milan Bajželj kratko in izčrpno podal poročilo o nalogah pri izvrševanju stabilizacijskih prizadevanj v občini. Poudaril je, da so kazalci gospodarjenja v občini ugodni in v okviru dogovorjenega v družbenem planu za sedanje srednjeročno obdobje in v skladu z resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju v občini. Toda to še ne pomeni, da smo tudi izplavali iz gospodarskih težav.

Osrednja tema posveta je bila namenjena pripravi na množični in organiziran pohod okoli dva tisoč delovnih ljudi in občanov iz kranjske občine na osrednjo slovesnost ob dnevu vstaje slovenskega naroda v Ljubljani. Iz krajevnih skupnosti pričakujejo okoli 1300 in iz organizacij združenega dela 700 udeležencev, med njimi predvsem člane družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev. Slovesnosti ob

odkritju spomenika Edvardu Kardelju se bodo udeležili tudi pripadniki JLA iz garnizije Stane Žagar, mladinska delovna brigada Jože Celar-Tugo, ki se bo v teh dneh vrnila iz delovne akcije Iskra 81 ter mladinska delegacija iz pobratene mesta Oldham; posebej pa je treba omogočiti ogled proslave borcem nosilec »partizanske spomenice« 1941 te članom sveta republike. Iz kranjske občine bo na osrednjo proslavo vozilo blizu 25 avtobusov, del udeležencev (okoli petsto) bo potoval s posebnim vlakom in približno dvesto z lastnimi avtomobili.

Podoben posvet je s predsedniki družbenopolitičnih organizacij iz delovnih organizacij in s poslovnimi organi sklical v petek občinski svet Zveze sindikatov, ki je nosilec akcije v združenem delu. C. Z.

Odloči naj zbor krajevnih skupnosti

Kranj – Člani izvršnega sveta kranjske občinske skupščine so na zadnji seji v sredo, 8. julija, razpravljali med drugim tudi o izredni materialni pomoči nekaterim krajevnim skupnostim v občini. Več krajevnih skupnosti se je namreč obrnilo na izvršni svet s prošnjo za dodelitev izredne materialne pomoči za izvršitev nekaterih manjših del. Za pomoč so zaprosile krajevne skupnosti Primskovo, Brnik, Trstenik, Bela, Tenetiše, Kokra, Jezersko in Podblica.

Izvršni svet zaprosenih sredstev ni odobril, pač pa bo predlagal, naj o tem razpravlja zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine na prihodnji seji. Znano je namreč, da se je letos financiranje programov krajevnih skupnosti iz združenih sredstev v občini zavleklo zaradi usklajevanja z zakonskimi določili. Zato je eden od predlogov izvršnega sveta, da se zaprosena sredstva za krajevne skupnosti nakažejo na zbirni račun združenih sredstev za KS, dokončno pa naj o tem sklepa zbor krajevnih skupnosti. A. Z.

Praznik oklepnih enot JLA

V četrtek, 16. julija, bodo slavili svoj praznik pripadniki oklepnih enot naše armade. Spomnili se bodo leta 1941, ko so na ta dan v Gradini v Italiji na ukaz vrhovnega štaba NOV Jugoslavije ustanovili prvo tankovsko brigado naše narodnoosvobodilne vojske. Pregledali bodo tudi svoje dosedanje dosežke in se zaobljubili še naprej prizadevati za čim boljše bojno pripravljenost. K njihovem prazniku jim iskreno čestitamo! (S)

Obisk iz Oldhama – V začetku minulega tedna je iz Kranja odpotovala 5-članska sindikalna delegacija iz angleškega mesta Oldham, ki je bila na večdnevem obisku gost občinskega sveta zveze sindikatov Kranj. Člani delegacije, med katerimi so bili predsednik oldhamskih sindikatov in hkrati novi župan Oldhama, sekretar oldhamskih sindikatov in sekretar sindikata upravnih delavcev Oldhama, so obiskali Iskhro (na sliki), Planiko, Alpetour, Poslovodsko tolo v Škofji Loki. Skupnost za zaposlovanje in se udeležili proslave 35-letnice Iskhre. Ogledali so si tudi Gorenjsko. Med obiskom pa so imeli pogovore s predstavniki občinske skupščine, socialistične zveze in sindikatov. - A. Z.

Odkrili spominsko ploščo kurirjem

Stara Pokljuka – Ni dvoma, da danes skoraj vsak Slovenec, posebno pa Gorenjci vedo, kje se nahaja obširno območje močnega Pokljuke, saj je dostop v to močnost lahek z avtomobili po široki asfaltirani cesti. Ni jih pa tako veliko, ki bi vedeli, kje leži Stara Pokljuka. Nekoč so bile tod tri velike kmetije, danes obstajajo še ena. »Pri Figovcu« ji pravijo domače, leži pa na nadmorski višini 880 metrov. Na tej kmetiji in tedaj še pri Pokljukarju so borci NOB vedno našli zatočišče in kaj za pod zob, Figovčeva hiša pa je postala tudi prva javka na tem območju.

Vodstvo osvobodilnega boja je že v začetku ugotovilo, da je za uspešen razvoj gibanja nujna tudi dobra povezava med poveljstvom in enotami, zveza med organi novonastajajoče ljudske oblasti in povezava s celotnim ljudstvom. Na pobudo tovariša Kidriča je prišlo že ob koncu leta 1942 do oblikovanja prvih relednih postaj in mreža teh je ob izteku leta 1943 že dobivala konkretno podobo. V Sloveniji je bilo oblikovanih pet sektorjev, ti pa so bili razdeljeni na 19 relednih linij s 140 kurirskimi postajami in približno 1400 kurirji.

Na Gorenjskem je deloval četrti reledni sektor s 40 kurirskimi postajami. Območje Jelovice, Bohinja, Pokljuke, Radovne in del Mežaklje je zajemala druga gorenjska reledna postaja. Na vseh teh področjih so bile organizirane kurirske postaje z oznako »G« (Gorenjska). Kurirji teh postaj so imeli še posebno težavno nalogo, saj je v neposredni bližini – na Bledu, v Bohinjski Beli in v Bohinjski Bistrici imel okupator močne enote in policijo.

Na Področju Pokljuke je bila organizirana reledna postaja »G-6«. Zametki te postaje segajo v začetek leta 1943, ko so se kurirji štaba Pokljukaškega bataljona osamosvojili in

si uredili kurirsko postajo. Prvi kurirji so bili Ivan Volf-Družinski, Lovro Kogoj-David in Franc Popčar-Blaž. Nihče od njih ni dočkal svobode. Prvo leseno kočico so kurirji postavili na Stari Pokljuki na takem dostopnem terenu nad Lipno pečjo, ki ga Nemci niso nikoli izdili. Zaradi varnosti pa so se leta 1944 preselili v Kristane, odkoder pa so se zaradi izdaje čete v Gabrju vrnili na prvotno področje. Sprva so postavili postajo na mestu nad Pokljukarjevo hišo, nato pa so se sopet vrnili v bivak nad Lipno pečjo, kjer so ostali do osvoboditve.

Kurirji »G-6« so bili povezani s postajama G-4 in G-30. Z njima so imeli javko v okolici Bevske planine ali pri Mrzlem studencu na Pokljuki. Na drugi, severni steni je bila postavljena veza preko nevarne doline Radovne na Mežaklo, pa tudi preko zgorajnesavske doline z enotami na Korškem.

Prvi komandir postaje G-6 je bil Jože Kozelj-Gašper. Ko pa je bil aprila 1944 poslan pod Storžič, ga je nadomestil Janez Ambrožič-Izdor, ki pa je kasneje padel v zasedi v Krnici pri Gorjah. V G-6 so bili še naslednji kurirji: Franc Znidar, Jakob Ambrožič-Miro, Janko Repe, Janez Repe, Jože Lipovec, Franc Zemva, Jože Pečar, Filip Bernik-Beno in neki Drago z Jesenic. Za kuhinjo je na postaji skrbel Tončka Baček z Bleda.

Ob dnevu BORVA, 4. julija, je predsednik ZZB NOV Gorje in prvoborec Vinko Repe-Triglavske odkril na Figovčevi hiši spominsko ploščo kurirjem. Slavnostni govornik je bil Jože Kozelj-Gašper. Ploščo so predali v oskrbo pionirjem oddreda Andrej Zvan-Boris iz Gorji ki so ob slovesnosti tudi izvedli kulturni program.

Jože Ambrožič

Prijateljstvo se nadaljuje

Kranj – Člani komisije za med-občinsko in mednarodno sodelovanje pri OK ZSMS Kranj se že pripravljajo na sprejem mladih prijateljskih mest. Mladinci La Ciotata, tokrat bo to baletna skupina, se bodo v Kranju mudili od 15. do 23. julija. V devetih dneh bodo Kranjčani svoje prijatelje iz Francije popeljali v Kumrovec, rojstni kraj našega prezgodaj umrlega pred-

sednika, na Vršč, Bled, na Jošta in druge izletniške točke na Gorenjskem, en dan pa bodo gostje delovnega kolektiva IBI. V istem času (od 15. do 23. julija) bo skupina kranjskih mladincev pod vodstvom Petra Ogrizka, sekretarja skupščine gorenjskih občin, vrnila obisk skupini iz La Ciotata.

Od 18. avgusta do 1. septembra bo Kranj gostil še mlade iz angleškega mesta Oldham. Tudi njim bodo domačini razkazali naravne zanimivosti ter kulturne in zgodovinske znamenitosti Gorenjske in Slovenije. C. Z.

Zanimive blejske prireditve

Bled – V počastitev krajevnega praznika bo na Bledu v četrtek, 16. julija, ob 15.30 promenadni koncert pihalnega orkestra Fana Musiklag z Norveške na terasi kavarne Park. V petek bo slavnostna seja skupščine delegatov krajevnih skupnosti v Jelovici ob 18. uri, v soboto, ob 14. uri bo srečanje borcev NOB Bleda in pobratene organizacije ZB Bled z organizacijo ZB Doberdob-Dol-Jamlje in Vrh iz Julijske krajine Za Goščo, ob 19. uri bo Blejski večer s slovenskimi folklornimi plesi in koncertom na jezeru do 24. ure. V ponedeljek, 20. julija, bo ob 17.30 koncert pihalnega tria v cerkvi na otoku, v torek bo ob 20.30 slovenski večer v dvorani Kazine z Alpskim kvintetom, v sredo pa bo ob 20.30 Večer jugoslovanske folklore v Festivalni dvorani s folklorno skupino Sava iz Kranja. D. S.

Osvojili trak akcije

Tržič – Prejšnji ponedeljek se je iz Zaječarja vrnilo devet tržičkih brigadirjev, ki so sodelovali v bratski brigadi Bratstvo in edinstvo na zvezni delovni akciji Timok 81. Mesec dni so skupaj z mladimi iz Zaječarja in Kutine kopali obcestne jarke in urejali bankine. Pri delu so se dobro izkazali, kar potrjujejo tudi visoka priznanja. Osvojili so trak mladinske delovne akcije, večina brigadirjev pa še udarniške značke ter niz pohval za uspehe na področju interesnih dejavnosti.

Dan pred vrnitvijo tržičkih brigadirjev je odpotovalo na zvezno mladinsko delovno akcijo Suha krajina 48 mladih iz Zaječarja in Tržiča, združenih v brigadi Kokraški odred. H. J.

Radovljiški turizem zaostaja

Radovljiški občini so izdelali analizo o problematiki in svojo turističnega gospodarstva – Gostinski delavec v občini z več vloženimi sredstvi povprečno ustvari precej manj dohodka kot gostinski delavec v Sloveniji

Radovljica — Območje radovljiške občine v turizmu razpolaga z okoli 8.000 ležišči. Primerjava z letom 1976 kaže, da se je v preteklem sedmiletjem obdobju povečalo število ležišč le za 177. Več prenočitvenih zmogljivosti je bilo v hotelih, medtem ko se je število ležišč v gostinskih zmanjšalo, prav tako pa tudi v zasebnih sobah, kjer je kar za 866 manj ležišč v zadnjih petih letih.

V občini ugotavljajo, da prihaja največ turistov na Bled, v Bohinj in v Radovljico, medtem ko je premalo turistov v manjših krajih. Prav manj turistov bi se turistično lahko razvila.

Zanimiva je tudi struktura prenočitvenih zmogljivosti. V minulem sedmiletjem obdobju se ni bistveno spremenila. Večina hotelov je B kategorije, sledijo hotelski objekti A kategorije in C ter D kategorije. Hotelna struktura se je nekoliko izboljšala in je več hotelov A kategorije.

Radovljiška občina v ponudbi prenočitvenih zmogljivosti zaostaja za slovenskim povprečjem, v količini in strukturi. Po podatkih Gospodarske zbornice je bilo v minulih petih letih v Sloveniji pridobljenih 6.500 prenočitvenih zmogljivosti, večina v turističnih središčih in v zdraviliških krajih.

Radovljiški občini pa le za en odstotek. Delež kapacitet gostinskih objektov glede na Slovenijo je v preteklih letih ostal nespremenjen.

Med drugim je podatek, da je med slovenskimi občinami samo občina Radovljica dosegla bistveno povečanje prenočitvenih zmogljivosti in s tem povečala svoj delež.

Občina Radovljica letno obišče okoli 200.000 gostov ali iz leta v leto več. Primerjava z letom 1976 in letom 1980 kaže, da je lani obiskalo Slovenijo za 27 odstotkov več tujih gostov kot pred štirimi leti, domačih pa je bilo za 18 odstotkov več. Ugotavljajo, da je bilo turistično najboljše leto 1979 in da je bila dinamika precej neenakomerna. To je povsem razumljivo, saj na gibanje turističnega prometa precej vplivajo zunanji dejavniki kot splošna gospodarska gibanja, politične razmere doma in v svetu.

Poleg števila gostov so nočitve pravi pokazatelj turističnega obiska in uspešnosti turistične dejavnosti v kraju. V radovljiški občini pa število nočitev enakomerno narašča, večja odstopanja so bila le v letu 1973, ko so nočitve precej narasle in v letu 1977, ko so zabeležili precejšen padec turističnega prometa.

Vsa ta analiza turističnega gospodarstva, ki so jo obravnavali že člani izvršnega sveta, pa se je strnila tudi v zaključke, ki bi jih morali upoštevati za nadaljnji razvoj turizma v občini. Predvsem naj bi v turizmu povečali produktivnost, rentabilnost in porabili manj sredstev na delavca. Gostinski delavec v radovljiški občini ustvari z več vloženimi sredstvi povprečno manj dohodka, kot ga ustvari gostinski delavec v Sloveniji. Osebnih dohodkov pa močno zaostajajo. Iz tega izhaja, da je kadrovska struktura neustrezna in da prihaja do precejšnje fluktuacije delovne sile in odhajanje v druge panoge gospodarstva. Planske usmeritve so bile le deloma uresničene, naložbe precej zaostajajo.

Najprej in predvsem bi morali uresničiti dohodkovno in poslovno povezovanje, enotneje nastopati na tržišču, s skupno propagando in napraviti boljšo organizacijo dela z ustreznejšo razporeditvijo delovne sile. Hitrejši razvoj gostinsko-turistične dejavnosti v občini pa je odvisen tudi od povezovanja turističnega gospodarstva z gorenjskim in slovenskim prostorom.

Program pospeševanja kmetijstva v občini Kranj za leto 1981 je sprejet. Na drugi seji skupščine samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane so delegati z nekaj dopolnilili sprejeli predlog programa sklada in pravilnik za razdelitev sredstev za leto 1981, in sicer za čas od 1. maja naprej. Dogodek je izredno pomembna prelomnica v pospeševanju razvoja kmetijstva, še posebno zato, ker temeljni program le v določenem delu na proračunskih sredstvih, večji del pa na združenih sredstvih vseh delovnih ljudi v občini.

Naloga strokovnih služb pri Gorenjski kmetijski zadrugi (GKZ), Kmetijsko živilskem kombinatu (KŽK) in Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske (ZVZG) je, da se sedaj še z večjo odločnostjo zavzamejo za izvedbo programa pospeševanja kmetijske proizvodnje in na ta način prispevajo k izboljšanju preskrbe z živilci, ki jih pridobivamo v občini. Že prve analize v mesecu oktobru pa bodo pokazale ali vložena sredstva tudi dajejo pričakovane rezultate. Med drugim bomo ugotovili ali se je povečala oddaja mleka, saj se v prvi polovici leta 1981 giblje v višini, ki je celo nekoliko nižja, kot je bila lani. Ocene bodo pokazale, kako vpliva dogovor o kolektivnem zavarovanju živine, s sovlaganjem znatnih sredstev iz sklada, na založenost z mesom iz kranjske klavnice, pa tudi kako bo z založenostjo trgovin z drugimi prehranskimi artikli, npr. s krompirjem. Pomemben del sredstev sklada se namenja za oživitve in napredek kmetijske proizvodnje v hribovskem območju. Pri izvedbi programa za hribovsko območje se bo morala pospeševalna služba GKZ še posebno zavzeti, skupno s KŽK in ZVZG, pa tudi krajevne skupnosti bi morale program pospeševanja kmetijstva sprejeti za del svojih nalog. Večji premik se pričakuje od planinskega pašništva, od razvija kooperacije s KŽK pri vzrejanju plemenskih telic ter od množičnejše reje telet, ki so za rejo sposobna.

Sredstva, ki se namenja pospeševalni službi, bodo vzpodbudila njen nadaljnji razvoj, da bo sposobna izvajati strokovno tudi najzahtevnejše programe. Smotno je, da se strokovne službe GKZ, ZVZG in KŽK povežejo, dopolnjujejo in delujejo enovito pri izvajanju programa sklada.

To je le nekaj glavnih nalog, ki jih obsega sicer zelo zahteven program sklada. Od drugih velja omeniti predvsem stimulacijo večje oddaje pšenice, ponovno oživiljanje prašičereje, večanje proizvodnosti v govedoreji, stimuliranje večje preskrbe krme iz domačih virov, pospeševanje ovčereje in konjereje ter razvoj proizvodnih skupnosti.

Osnovni cilj programa sklada pa je usmerjati kmetijsko proizvodnjo in zagotavljati takšne pogoje tržne proizvodnje, ki bodo prispevali k stabilni preskrbi s hrano. To pa ni naloga samo strokovnih služb, marveč vseh v primarni kmetijski proizvodnji, v družbenem in zasebnem sektorju. Zato je nujno, da vlaganja družbe v pospešitev razvoja kmetijstva spremlja tudi povečana aktivnost samoupravnih organov v temeljnih organizacijah KŽK in pri kmetijski zadrugi.

M. Volčjak Sr.

le ali vložena sredstva tudi dajejo pričakovane rezultate. Med drugim bomo ugotovili ali se je povečala oddaja mleka, saj se v prvi polovici leta 1981 giblje v višini, ki je celo nekoliko nižja, kot je bila lani. Ocene bodo pokazale, kako vpliva dogovor o kolektivnem zavarovanju živine, s sovlaganjem znatnih sredstev iz sklada, na založenost z mesom iz kranjske klavnice, pa tudi kako bo z založenostjo trgovin z drugimi prehranskimi artikli, npr. s krompirjem. Pomemben del sredstev sklada se namenja za oživitve in napredek kmetijske proizvodnje v hribovskem območju. Pri izvedbi programa za hribovsko območje se bo morala pospeševalna služba GKZ še posebno zavzeti, skupno s KŽK in ZVZG, pa tudi krajevne skupnosti bi morale program pospeševanja kmetijstva sprejeti za del svojih nalog. Večji premik se pričakuje od planinskega pašništva, od razvija kooperacije s KŽK pri vzrejanju plemenskih telic ter od množičnejše reje telet, ki so za rejo sposobna.

Sredstva, ki se namenja pospeševalni službi, bodo vzpodbudila njen nadaljnji razvoj, da bo sposobna izvajati strokovno tudi najzahtevnejše programe. Smotno je, da se strokovne službe GKZ, ZVZG in KŽK povežejo, dopolnjujejo in delujejo enovito pri izvajanju programa sklada.

To je le nekaj glavnih nalog, ki jih obsega sicer zelo zahteven program sklada. Od drugih velja omeniti predvsem stimulacijo večje oddaje pšenice, ponovno oživiljanje prašičereje, večanje proizvodnosti v govedoreji, stimuliranje večje preskrbe krme iz domačih virov, pospeševanje ovčereje in konjereje ter razvoj proizvodnih skupnosti.

Osnovni cilj programa sklada pa je usmerjati kmetijsko proizvodnjo in zagotavljati takšne pogoje tržne proizvodnje, ki bodo prispevali k stabilni preskrbi s hrano. To pa ni naloga samo strokovnih služb, marveč vseh v primarni kmetijski proizvodnji, v družbenem in zasebnem sektorju. Zato je nujno, da vlaganja družbe v pospešitev razvoja kmetijstva spremlja tudi povečana aktivnost samoupravnih organov v temeljnih organizacijah KŽK in pri kmetijski zadrugi.

M. Volčjak Sr.

NAŠ SOGOVORNIK

Janez Košnik

Skrb za planinske postojanke

Planinsko društvo Jesenice upravlja več gorskih postojank: Erjavčovo kočo in Tičarjev dom na Vrhiču, kočo pri izviru Soče, zavetišče pod Špičkom, na Voglu in na Španovem vrhu, Lipovčovo kočo v Gozd Martuljku ter štiri bivake. Gospodarski odbor pri društvu je zadolžen za oskrbo in vzdrževanje vseh objektov, izgradnja novih postojank pa je naloga gradbenega odbora, ki ga vodi dolgoletni predsednik in sedanjji podpredsednik društva Janez Košnik. Z njim smo se pogovarjali o široki gospodarski dejavnosti jeseniških planincev.

Društvo končuje prenovo zavetišča pod Špičkom. Povejte nekaj o tej naložbi!

»Predlani smo se lotili izgradnje novega zavetišča pod Špičkom, saj je bilo v starem le 16 ležišč, tod pa je prenočevalo tudi po petdeset planincev. Poti, ki mimo zavetišča vodijo na Jalovec, Bavški Grintavec, Morež, Pelce in drugim, so namreč zelo obiskane. Zato bo nov objekt s 40 ležišči, malo kuhinjo in sobo za oskrbnika pomembna pridobitev za naše gorništvu. Ker je Jalovec vrh na Poti prijateljstva, pa bodo možni tudi širši stiki slovenskih, italijanskih in avstrijskih planincev oziroma treh dežel.

Zavetišče že dobiva končno podobo. Od zunaj je treba obleči še dve steni s pločevino. Potem je na vrsti dokončna ureditev notranjosti. Zavetišče bomo odprli najverjetneje sredi avgusta.

Finančna sredstva za okrog 1,2 milijona dinarjev vredno naložbo je večidel zagotovila Planinska zveza Slovenije iz sklada za obnovo visokogorskih postojank, približno sto tisočakov pa je zbralo društvo samo. Ob tem ne gre prezreti prostovoljnega dela planincev, alpinistov, gorskih reševalcev in drugih, ki so skupno opravili kar okrog 3 tisoč ur. V veliko pomoč nam je bil tudi helikopter republiškega sekretariata za notranje zadeve, ki je pod Špiček zvozil veliko gradbenega materiala in opremo.

Lani in letos ste zgradili tudi nov transformator pri Tičarjevem domu ter prenovili vodovod med Erjavčovo kočo in Tičarjevim domom. Člani mladinskega odbora obnavljajo Lipovčovo kočo in zavetišče na Voglu, alpinisti so nanovo uredili bivak 4, reševalci pa so napeljali elektriko v zavetišče na Španovem vrhu. In kakšni so gospodarski načrti društva za prihodnje?

»Naša največja naloga je izgradnja nove koče na Gotliču, ki bo imela okrog 40 ležišč in 60 sedežev. Dokumentacija za objekt je že v glavnem pripravljena, prav zdaj pa končujemo dele pri postavitvi 930 metrov dolge tovrne žičnice. Predvidevamo, da bomo letos obnovili temelje nekdanje spodnje koče in objekt zgradili do prve plošče. Prihodnje leto naj bi bila koča dograjena.

Uresničitev te naloge je seveda odvisna od zagotovitve potrebne denarja. Od 3,5 do 4 milijonov dinarjev bo veljala celotna naložba, za katero je društvo že dalo okrog 260 tisoč, Planinska zveza Slovenije pa 300 tisoč dinarjev. Pri izgradnji žičnice nam je veliko pomagalo Gosdno gospodarstvo Bled. Prihodnje leto pričakujemo dodatna sredstva od Planinske zveze, pri izgradnji koče pa bo dobrodošla kakršnakoli pomoč planincev ter drugih delovnih ljudi in občanov.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Zazidalni načrt Soriške planine

Škofja Loka — Soriška planina lani dobila urbanistični načrt, ki podlaga za načrtno, postopno gradnjo tega rekreacijsko turističnega centra. Z njim je bil sprejet tudi odlok o prepovedi parcelacije Soriške planine in do njegovega izdela je treba izdelati zazidalni načrt. V škofjelokski občini so osnovali poseben odbor z nalogami družbenega nadzora nad izvajanjem del Soriške planine, priprave strokovnih stališč in usklajanja del v zvezi s projekti na Soriški planini. Pripravljen je predlog samoupravnega sporazuma o izvajanju del pri izgradnji Soriške planine in pogodbe o izdelavi zazidalnega načrta, dokumentov, ki bosta določila naloge in pogoje pri izgradnji Soriške planine in podratitovskih vasi, podlaga pa jih bosta občina Škofja Loka in delovna organizacija Interport Ljubljana, katere projekti so izdelali tudi urbanistični načrt Soriške planine.

Sporazum vsebuje nekatere usmeritve kot na primer, da bo sedaj edini turistični in prenočitveni objekt Soriške planine, ki se nahaja na ležiščih, razširjena in programsko opremljena, da je predvidena izgradnja naselja s skupno 1.500 ležišči ter vsi spremljajoči dejavnosti,

da so podratitovške vasi izjemno zanimive za razvoj kmečkega turizma ter bodo vsled tega osnovali odbor ki bo usmerjal prenavo teh vasi, da je Soriška planina prometno dostopna iz treh dolin: Bohinja, Selške doline in Baške grape. Pogodba vsebuje izdelavo zazidalnega načrta in podrobno niza postopek izdelave ter določa tudi zelo ostre roke. Izdelava načrta bo veljala 2.259.750 dinarjev in izvršni svet bo za začetna pripravljala dela takoj zagotovil 500 tisoč dinarjev.

Interexportovi projektanti imajo nekatere naloge, ki jih zahteva zazidalni načrt, že dodelane. Tako je komunalna oprema idejno in denarno že razčiščena za prvo fazo, vodovod še ni obdelan, razen delni projekt kaptaž in cevovoda, za električno napeljava je več različic, izmed katerih je najcenejša zamenjava vodov iz Zalega loga. Z delno ureditvijo komunalnih naprav bi tako pri prvi stopnji izgradnje Soriške planine dobila 400 ležišč. Izgradnja Soriške planine bo postopna, že zdaj pa bodo izdelali globalno oceno stroškov celotne komunalne opremljenosti in predvideli optimalne tehnične rešitve.

M. Volčjak Sr.

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

čestita vsem članom in občanom za PRAZNIK BLEDA

— 17. julij in vabi na prireditve, ki so organizirane v počastitev praznika

Na Bledu praznujejo

Krajevna skupnost Bled praznuje 17. julija svoj krajevni praznik — Precejšnji uspehi, vendar še vrsta problemov — Ureditev kraja

Bled — V krajevni skupnosti Bled bodo 17. julija praznovali krajevni praznik. Številni uspehi zadnjih let dokazujejo, da slovenski ljudje in občani Bleda nenehno skrbijo za razvoj kraja in krajevne skupnosti, ki zajema področje Bleda, Rečice in Zeleč. Na področju Bleda imajo skupaj 50 gospodarskih organizacij. V njih je zaposlenih okoli 100 delavcev, največ v gostinstvu in trgovini in industriji. Za Bled je značilna tudi dokaj intenzivna dnevna migracija, saj se dnevno vozi delo izven krajevne skupnosti veliko prebivalcev. Značilnost Bleda je tudi starostna struktura, saj je skoraj četrtina prebivalcev starih nad 60 let. Druga značilnost je tudi struktura zaposlenih glede na izobrazbo, saj v prednem delu primanjkuje strokovnih delavcev z višjo in visoko izobrazbo. Pri tem pa vija poudariti, da so predvsem ti kadri povzročili izven krajevne skupnosti Bled. Negativni pečat Bledu daje vsekakor tranzitni promet, ki poteka skozi strogi center

Bleda ob jezeru, zato bi v prihodnje morali zgraditi obvoznico za Bohinj in proti Gorjam. V krajevni skupnosti Bled se bo z rekonstrukcijo ceste Jermanka—Zasip obnovila in razširila cesta do Zasipa. Z deli bodo letos začeli in končali predvidoma v letu 1982. V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo asfaltirali cesto na Jermanki, denar pa bodo najprej zbrali prebivalci Jermanke, krajevna skupnost pa bo nosilec akcije. Uredilo naj bi se križišče Union in križišče Jarše. Med prečnimi problemi Bleda je tudi oskrba z vodo, urejanje vodotokov in sanacija jezera. Z novim drenažnim zajetjem v Radovni in razvodom novega cevovoda do Krnice bi se začela gradnja prve etape vodovoda Radovna Bled, ki je nujna za preskrbo Bleda in naselij Gorje, Podhom, Zasip, Ribno, Koritno in Bodešče. V prihodnjem srednjeročnem obdobju naj bi opravili še rekonstrukcijo dotrajane vodovoda Gorje—Zasip. Obsežna dela pa čakajo krajevno skupnost tudi pri urejanju

kanalizacije. Predračunska vrednost del izgradnje kanalizacije ob jezeru, investitor je samoupravna komunalna skupnost, je 68.000 tisoč dinarjev. Kanalizacijo Bled—Zaka so po predračunih ocenili na 5.300 tisoč dinarjev in jo bodo dokončali v letu 1982.

Vso pozornost naj bi v prihodnjem obdobju namenili varstvu narave. Zavod za turizem pripravljajo program ureditve in obnove parka ob gradu Grimšice, ureditev razglednih točk in sprehajalnih poti na Grajskem hribu s predračunsko vrednostjo 5.000 dinarjev. Golf in Park hotel načrtujeta nadaljevanje geoloških raziskav termalnih vrelcev s predračunsko vrednostjo 2.000 tisoč dinarjev in ta naložba se bo pokrivala z združenimi sredstvi. Načrtuje pa se tudi študija o zelenem pasu Bleda.

Na področju stanovanjske gradnje bodo nadaljevali z družbeno gradnjo na Jaršah, zasebna pa bo na Rečici in na Jaršah. Več površin pa bo za zasebno gradnjo v Zasipu. Samoupravna stanovanjska skupnost načrtuje za Jarše poleg 6 blokov še dva s po 34 stanovanji. Razen tega se načrtuje gradnja dveh garažnih objektov.

Na področju gostinstva in turizma je potrebno zagotoviti primerno organizacijsko obliko in dohodkovno povezanost ter povečati turistično ponudbo. Delovne in temeljne organizacije naj bi združevale sredstva za ure-

ditev infrastrukture in sodelovale pri modernizaciji zasebnih turističnih sob in gostišč.

V srednjeročnem obdobju naj bi delovne organizacije težile k temu, da bi zaposlovale čimveč kvalificiranega kadra tako, da bi mlade načrtno usmerjali v poklice, kjer zdaj primanjkuje delovne sile. Sola na Bledu pa bo zaradi povečanja števila prebivalcev morala preiti na dvozmenski pouk.

V krajevni skupnosti Bled dokaj aktivno delujejo številna društva in klubi. Krajevna skupnost pa si tudi vztrajno prizadeva, da bi poživila kulturno dejavnost. Pri adaptaciji Festivalne dvorane v kongresni center bi morali upoštevati potrebo po prostorih za kulturno dejavnost občanov in misliti na možnost likovnih in ostalih razstav, ki so namenjene domačim in tujim gostom. Tudi športna dejavnost ima pomembno mesto in predvidevajo izgradnjo štirih tenis igrišč, ki jih bo zgradil Zavod za turizem, temeljna organizacija Igralnica. Prav tako obnovo terja kopalnice v Zaki.

Še veliko je nalog, ki čakajo krajevno skupnost Bled, da bodo delovni ljudje in občani ustvarili višji družbeni standard, ne le zase, temveč tudi za goste, ki prihajajo v to naše najbolj znano letovišče. S povezovanjem in smotrnim združevanjem dela in sredstev bodo lahko tudi prihodnje praznike pričakali v še lepšem in še bolj urejenem kraju. D. Sedej

V Kroju prodaja ni upadla

Škofjeloška Modna konfekcija je v letošnjem prvem polletju dobro poslovala — Tudi na tuje proda vse več izdelkov — Težave pri uvozu drobnarij, ki pa so pri izdelavi nujno potrebne

Škofja Loka — Skladišče Modne konfekcije Kroj iz Škofje Loke je te dni polno oblačil, ki nas bodo grela pozimi. Izdelava zimske konfekcije bo kmalu končana in zdaj že pripravljajo kolekcijo za prihodnjo pomlad.

Obleka je prav gotovo taka postavka v družinskem proračunu, pri kateri najprej varčujemo, če je denarja premalo. V Kroju so lani predvidevali, da bo letos prodaja na domačem trgu manjša, zato so se dodatno usmerili v izvoz. Toda predvidevanja se niso uresničila, prodaja ni upadla.

Celotni prihodek v letošnjem prvem polletju znaša okrog 94 milijonov dinarjev, kar je skoraj 50 odstotkov več kot leto poprej. Seveda gre 25 do 30 odstotkov porasta na račun inflacije, ostalo pa na račun večjega obsega proizvodnje. Dodatna usmeritev v izvoz in nemotena prodaja na domačem trgu sta narekovala večji obseg proizvodnje ne le v tovarni, temveč tudi navezavo stikov z novim kooperantom Savo iz Orašja v Bosni. Takšno poslovno povezavo ima Kroj že več let tudi s Siscio iz Siska. Kooperanta prevzema določene dele proizvodnega procesa, zato sodelovanje dobro teče.

Kljub znatnemu porastu celotnega dohodka, pa delež dohodka v

njem upada in v letošnjem prvem polletju je porasel za 35 odstotkov. Osnovne tkanine so vse dražje. Kroj kupuje skoraj v celoti doma, seveda najbolj kvalitetne tkanine, te pa so se podražile od 30 do 40 odstotkov.

Težave ima letos z nekaterimi materiali, ki v proizvodnem procesu ne predstavljajo velike vrednosti, vendar so neobhodno potrebni. Takšne drobnarije so na primer igle, poseben foto papir, gumbi, ki jih na domačem trgu ni. Podobno je tudi z obnavljanjem strojev. Kroj kot izvoznik ima devizne pravice, toda postopki za uvoz teh drobnarij so zelo dolgotrajni, proizvodnja pa zgolj zaradi gumbov ne more stati. Zato se v Kroju zavzemajo, da bi delovne organizacije lahko same razpolagale z delom ustvarjenih deviz, saj bi seveda to koristilo tudi izvozu in motenju v proizvodnji ne bi bilo.

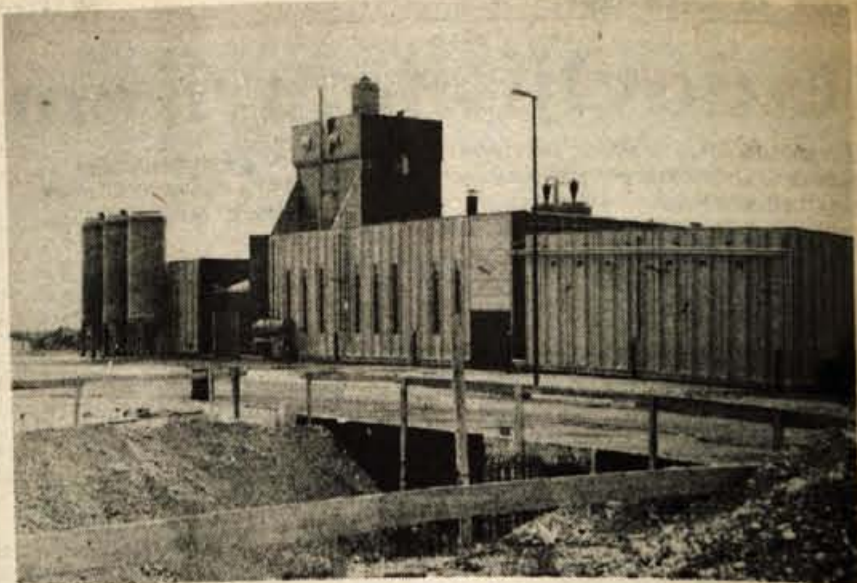
Delovna storilnost v Kroju je na evropski ravni, naša delavka je prav tako pridna, pravijo. Toda če pri delu nima potrebnih tehničnih sredstev, pač ne more toliko narediti.

Kroj je v letošnjem prvem polletju na tuje prodal za 661.000 dolarjev izdelkov, lani v istem razdobju za 505.000 dolarjev. Lani je torej na vsakega delavca ustvaril 4.700 dolarjev izvoza, letos načrtujejo 5.200 dolarjev. To je seveda lep uspeh. V celotnem prihodku je izvoz lani zav-

zemal 14,58 odstotni delež, količinsko pa 37,5 odstotka. Razlog razkoraka med podatkom ni v nižjih cenah, s katerimi bi Kroj prodiral na tuja tržišča, temveč v dejstvu, da tovarni tuji kupci preskrbijo tkanino, ki v ceni izdelka predstavlja dve tretjini vrednosti. Čeprav Kroj teži h klasičnemu izvozu, torej želi delati z domačimi tkaninami, pa so te za tuje kupce pri nas predrage, spoštovati pa morajo tudi finančne pregrade Evropske gospodarske skupnosti.

Ob koncu skušamo razkriti še razloge, zakaj v Kroju prodaja letos ni upadla. Razlogov je več, o njih govore izsledki trga. V Kroju so se že pred petnajstimi leti specializirali, 85 odstotkov izdelkov predstavlja ženska konfekcija. Krojevi plašči so že dolgo pojem kvalitete. Oboje daje bogat izbor tovrstnih izdelkov, serije niso večje od 400 komadov, v štirih, petih, celo šestih barvah. Vsako sezono je na voljo 150 modelov. Izdelava je torej skoraj ekvivalentna in težko se v istem kraju srečata dve ženski v enakih plaščih, saj Kroj kar tri četrtine izdelkov proda v druge republike. Ne nazadnje pa je eden izmed razlogov tudi dejstvo, da v Kroju živajo za ženske, ki pa nekako že izvirajo denar za nov plašč. Moškimi je pač bolj vseeno, če denimo, šest let hodijo v istem.

M. Volčjak

Fructalov tovarna Alko gradi na Duplici pri Kamniku novo tovarno, kamor bo postopoma preselil proizvodnjo iz obratov v Domžalah, Ljubljani in Šentvidu.

Fructalova tovarna v Kamniku

Na Duplici pri Kamniku gradi Fructalov tovarno za predelavo sadja — Vanjo bodo preselili proizvodnjo iz obratov v Domžalah, Ljubljani in Šentvidu

Kamnik — Alko je ena izmed štirih temeljnih organizacij, združenih v delovno organizacijo Živilska industrija Fructal, ki obsega predelavo kmetijskih pridelkov, izdelavo alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Delovni proces v tovarni Alko poteka v treh dislociranih obratih: v Ljubljani, Šentvidu in Domžalah, kar je seveda povezano z velikimi težavami in stroški. Obrat v Domžalah je v središču mesta, kar povzroča težave pri dovozu surovin, sami proizvodnji kakor tudi odvozu ostankev predelanega sadja. Proizvodni proces zahteva tudi veliko ročnega, težkega fizičnega dela, saj v obstoječih prostorih tehnološkega procesa ni moč posodobiti.

Alko se je zato odločil za gradnjo nove tovarne in poiskal lokacijo v kamniški občini. Nova tovarna raste na Duplici, ob Korenovi poti, kjer že stoji tudi nova Stola tovarna. Gradnja je postopna, najprej bo pod streho objekt za predelavo sadja, torej primarno Alkovo proizvodnjo, ki jo bodo sem preselili iz obrata v Domžalah. Nato je predvidena preselitev proizvodnje brezalkoholnih

pijač iz Ljubljane in Šentvida in nazadnje še preselitev preostale proizvodnje, končne izdelave alkoholnih pijač. Z dograditvijo tovarne bo torej pod eno streho celoten proizvodni proces.

Novozgrajeni objekt ob Korenovi poti meri okrog 3.000 kvadratnih metrov, v katere sta všteta tudi spremljajoča energetska objekta — trafo postaja in kotlovnica. Opremljen je s sodobno tehnološko opremo. Na napravah, ki so plod domačega in tuje znanja, bo moč predelovati vse vrste sadja: jabolka, hruške, slive, grozdje in drugo. Pretežni del sadja bodo predelovali v destilate, nekaj tudi v druge stranske izdelke, kot je jabolčno vino. Načrtujejo tudi predelavo doslej neuporabljenih surovin, kot so grozdne tropine in vino, tako da odpadkov, ki bi predstavljali vrednost, ne bo. Razen dela plantažnega sadja bo Alko sadje za predelavo kupoval pretežno v Sloveniji, s tem, da se bo potrudil odkupiti čim več sadja iz kmetijskih sadovnjakov, ki jih je posebej v manj razvitih predelih Slovenije veliko, pa je doslej sadje v njem čisto obležalo na tleh.

Največje delovne organizacije na Gorenjskem

Časopis Gospodarski vestnik je te dni že tretje leto zapored izdelal pregled dvesto največjih delovnih organizacij v Sloveniji. Za uvrstitev je moral imeti delovna organizacija nekaj nad 991 milijonov dinarjev dohodka v letu 1980. Lani je bila za leto 1979 ta meja 205 milijonov dinarjev, še leto poprej pa 150 milijonov. Pri delovnih organizacijah, ki imajo temeljne organizacije, so upoštevali dohodek po konsolidirani bilanci uspeha, zbirni bilanci torej, iz katere so izključeni zneski, ki se pojavljajo v internem prometu.

Poglejmo torej, katere so največje delovne organizacije na Gorenjskem in na kateri mesta med dvesto največjimi v Sloveniji so se uvrstile glede na doseženi dohodek. V oklepaju bomo zapisali mesto, ki so ga zavzele leto poprej, torej za leto 1979.

5. (3.) Železarna Jesenice
  19. (15.) Sava Kranj
  25. (25.) Peko Tržič
  30. (31.) Planika Kranj
  33. (33.) Iskra, industrija širokopotrošnih izdelkov, Škofja Loka
  50. (52.) Merkur Kranj
  89. (130.) Alpina Žiri
  96. (97.) Tekstilindus Kranj
  100. (92.) Gradbinc Kranj
  134. (134.) LIP Bled
  136. (133.) LTH Škofja Loka
  139. (120.) Stol Kamnik
  149. (149.) Titan Kamnik
  164. (159.) Elan Begunje
  169. (142.) Alples Železniki
  173. (157.) Jelovica Škofja Loka
  197. (172.) Alpetour, DO Promet, Škofja Loka
- Poglejmo posebej še, kako so se razvrstile sestavljene organizacije združenega dela, ki imajo svoj sedež na Gorenjskem.
20. (21.) GLG, združeno gozdno in lesno gospodarstvo, Bled
  23. (25.) Sava Kranj
  44. (41.) Alpetour Škofja Loka

POLIKS ŽIRI

Komisija za delovna razmerja TOZD KOVINARSTVO objavlja prosta dela in naloge

— **KUHARJA** v obratu družbene prehrane

Pogoji:

— KV kuhar,

— 1 leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Stanovanja ni.

Prijave sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Kovinarstvo, Stara vas 37, Žiri, 15 dni od dneva objave.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb (2)

Za vsako usposabljanje se sklene pogodba o pravih in obveznostih usposabljanja s programom usposabljanja in določitvijo mentorja.

Lani je bilo največ usposabljanj s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu v OZD (67 oseb v gorenjski regiji), v zavod za usposabljanje je bilo napolnih 6 oseb (Zavod za slepo in slabovidno mladino, Center slepih in slabovidnih), ena oseba se je usposabljal po načelih in merilih za izobraževanje odraslih (na delavski univerzi — dokončanje osnovne šole), 4 osebam pa smo omogočili šolanje na ustreznih šolah (šola za PTT, višja šola za socialne delavce, oblikovna šola).

ČAS USPOSABLJANJA

Največ invalidnih oseb, ki so se usposabljele s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu, se je lani usposobilo v šestih mesecih, nekaj pa je bilo tudi takih, ki so se usposabljali do tri mesece, zelo malo pa takih, pri katerih je usposabljanje trajalo dlje kot eno leto.

Usposabljanje do enega leta je takrat, ko po šestih mesecih oseba pokaže napredek v opravljanju svojih nalog, vendar pa usposobitev še ni zadostna. Usposabljanje od enega do treh mesecev je primerno za osebe, ki so že bile v delovnem razmerju ali so že opravljale določeno delo; sem sodijo tudi osebe z zmanjšano stopnjo prizadetosti.

Denar za usposabljanje in zaposlitev invalidnih oseb je bil porabljen za različne oblike usposabljanja oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo in za sofinanciranje delovnih priprav v DO Oblačila Novost Tržič, Peko, Gorenjska oblačila, Triglav konfekcija, KZK, TOZD Agromehanika in v Bolnišnici Jesenice (sofinanciranje vgraditve avtomatske zapornice, ki jo

upravlja telefonist-vratar), v Verigi Lesce (sofinanciranje univerzalnega brusilnega stroja). Finančno smo pomagali pri preureditvi avtomobila za paraplegika in pri nabavi avdio sredstev.

Programsko in finančno smo sodelovali pri ustanovitvi delavnic pod posebnimi pogoji v škofjeloški, radovljanski, kranjski in jeseniški občini. Za sofinanciranje adaptacij delovnih priprav in za ustanovitev delavnic pod posebnimi pogoji je bilo lani porabljeno 4 milijone din.

Ob razreševanju celotne problematike invalidnih oseb moramo uresničevati opredelitve, ki so bile sprejete z zakonom o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb. Združeno delo se mora vključevati v različne oblike uresničevanja humanih in socialnih ciljev tega zakona, vendar pa OZD še vedno z nezaupanjem in deloma z odporom sprejemajo invalidne osebe v usposabljanje in zaposlitev. Zgodilo se je že, da invalid, ki se je prijavil na razpis in izpolnjeval pogoje navedene v razpisu, ni bil sprejet, kljub zakonskemu določilu, da imajo invalidne osebe prednost pri sprejemu na delovno mesto. V OZD bi se s temi problemi morale ukvarjati tudi osnovne organizacije sindikata; izkušnja pa vemo, da se z invalidno osebo v večini OZD ukvarjajo posamezniki (kadrovski delavci, vodje oddelkov ali delavci posamezne delovne skupine), razen tega pa bi tudi kadri v OZD morali biti usposobljeni za poklicno in socialno rehabilitacijo, za adaptacijo mest in sredstev. V industriji je tudi več ozko specializiranih mest, na katerih lahko dela invalid z zmanjšano delovno sposobnostjo in zato kljub omejenemu zaposlovanju ne bi smeli priti do težav pri zaposlovanju invalidnih oseb.

Poseben problem pa je tudi pomanjkanje zavodov za usposabljanje invalidnih oseb (invalidske delavnice, zavodi za usposabljanje). Po eni strani res ni iz etičnega, socialnega in ekonomskega stališča sprejemljivo izločanje invalidnih oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo iz običajnega okolja. Vendar pa velikokrat razporeditev na ustrežno delovno mesto ni možna. Tako se zgodi, da invalidi ne dosegajo norme, da so neuspešni pri opravljanju del in nalog, kar povzroča slabe odnose med njimi in drugimi delavci. S tako neustrezno poklicno rehabilitacijo dosegamo prav tisto, česar nečemo. Invalidno osebo ali osebo z zmanjšano delovno sposobnostjo ne bi smeli vedno obravnavati kot invalidno osebo, ampak kot delavca, ki se lahko skupaj z drugimi produktivno vključuje v delo in samoupravljanje.

Marja Jalen, Ivan Kepec

Zaostajanje za načrti

Ivo Štavnica, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, predstavlja petmesečne gospodarske rezultate in ocenjuje obete za izpolnitev družbenega plana do konca leta:

»Načrtovanega fizičnega obsega proizvodnje v prvih petih mesecih letos ni bilo moč doseči, saj je imelo združeno delo nenehne težave zaradi pomanjkanja surovin in reprodukcijskih materialov. Zlasti industrija občutno zaostaja za letos načrtovanimi nalogami in niti ne dosega lanskega rezultata. Takšen položaj industrije vpliva tudi na dosežke gradbeništva ter se še zlasti odraža v trgovini in gostinstvu, kjer je že moč opaziti upad prometa. Večji odmiki od načrtov so opazni tudi v obrti in pri osebnih storitvah. Uspešni smo bili pri pokrivanju uvoza z izvozom; načrtovali smo namreč 49-odstotno pokritje, uspeli pa smo izvoziti izdelke v vrednosti prek 58 odstotkov od uvoženih. Plan izvoza sicer še nismo dosegli, zato pa smo lanskega rezultata izvoza v tem območju povečali kar za dobrih 52 odstotkov. Večje pridobivanje deviz pričakujemo v prihodnje od kovinske predelovalne industrije in turizma.

Finančni rezultati po obračunu za prvo četrtletje kažejo sicer slabše dosežke od poprečja na Gorenjskem, vendar so boljši od naših lanskega leta. Dohodek smo uspeli povečati za 25 odstotkov, celotni prihodek pa celo za 38 odstotkov. Vse to seveda ob 40-odstotnem povečanju porabljenih sredstev ne daje v celoti ugodnega rezultata. Vseeno je bil priliv sredstev za skupno in splošno porabo v načrtovanih razmerjih.

Zaskrbljujoči so nekateri pojavi v gospodarstvu, kot je na primer velik odliv delavcev, predvsem nekvalificiranih, iz nekaterih delovnih organizacij. V prvem četrtletju smo imeli glede na lani kar 206 manj zaposlenih, upadanje zaposlenosti pa se je nadaljevalo tudi v drugem četrtletju. Prav tako smo nezadovoljni zaradi naglega naraščanja cen, ki onemogoča stvarnejše načrtovanje in predvidevanje stabilnejših gibanj. Kot sem že poudaril, imamo stalne težave z zagotavljanjem proizvodnih surovin zaradi poskusov zapiranja domačega trga.

V občini poteka že dalj časa na vseh ravneh velika aktivnost, ki naj bi zagotovila doseganje družbenega plana. Edini izhod za doseganje boljših rezultatov je rešitev določenih problemov. Sprejeli smo ukrepe za učinkovitejšo organizacijo dela in boljše preskrbo z reprodukcijskimi materiali. K slednjemu bodo pripomogla tudi povečana izvozna prizadevanja, saj bomo le tako lahko zagotovili prepotrebne devize. Ena naših pomembnih nalog za bodoče bo prav tako stalni nadzor nad začeti naložbenimi deli. Le-teh, vsaj večjih, sedaj v občini skoraj ni. Če ne bo do konca leta večjih nepredvidljivih zapletov, bo gospodarstvo morda v celoti izpolnilo načrtovane naloge, ali se vsaj čim bolj približalo planu. Že sedaj pa nas v družbenih dejavnostih, predvsem na področju otroškega varstva in zdravstva, pestijo težavni problemi zaradi pomanjkanja denarja.

S. Saje

Aborigini in Maori v Goričanah

Ko je zbledelo zlato Eldorada v Goričanah, nam je Slovenski etnografski muzej pripravil za julij dvoje presenečenj: razstavo »Tangata« o umetnosti Maorov iz Nove Zelandije in razstavo »Umetnost Aboriginov – staroselcev Avstralije«

V katalogu k razstavi »Tangata« je dodan pripis: pogled Maorov na svet, kar pa je popolnoma grešen podnaslov, kajti razstava obsega 33 velikih barvnih fotografij mednarodno priznanega fotografa Briana Brakea iz Nove Zelandije. V katalogu je tudi napisano, da je »avtorjeva posebnost njegova slikarska tehnika... zato lahko te slike (fotografije) zaradi dovršene fotografske tehnike vzbudijo v gledalcu pozornost, da ne gleda predmeta le samo kot zgodovinske znamenitosti, temveč tudi kot velika umetniška dela Maorov. Napačna trditev, kajti

ob razstavljenih fotografijah se nam vsili vprašanje: ali umetnost Maorov ali fotografski prestiž potomca belih kolonizatorjev? Vprašanje je primerno, kajti tisto, kar nam ponujajo v Goričanah, spada prej na razstavo umetniške fotografije. Fotografija ima glavno vlogo, saj je Brian Brake s svojimi barvnimi fotografijami zasenčil »pogled Maorov na svet« in dal svojega, ko je s sicer čudovito tehniko barvne fotografije skoraj že izčrpal izrazne možnosti tega medija. Res je fotografiral predmete – še raje detajle – maorske umetnosti (ljudske?), ki

pa jih je izkoristil skoraj samo kot motivno izhodišče, iztrgal iz celote, da bi dosegel največji možni foto-efekt. Razstava tako ni sporočilna, je brez teme in brez ideje, ni prisotno ljudstvo, ki je ustvarilo umetnine. Ostala je zgolj in to resnično briljantna Brianova fotografija in razstava pod zgrešenim naslovom.

Povsem drugačna je razstava o umetnosti avstralskih staroselcev, ki prikazuje z avtentičnimi predmeti slikarstva, rezbarstva in pletarstva umetnostne dosežke Severne Avstralije, kjer posebno v pokrajini Arnhem, ki ima največja nahajališča urana na svetu, novo preganja staro in tako so se staroselci – Aborigini – v zadnjih štiridesetih letih usmerili na slikanje na drevesno skorjo. Prav pokrajina Arnhem pa je znana po slikah na stenah votlin in na skalah. Nove slike na ljubju so stilistično sorodne skalnim in jih še danes uporabljajo v obredne namene ter jih tudi prodajajo. Prav te slike so največja zanimivost razstave, ob kateri bi lahko še veliko več napisali, na primer o rentgenskem stilu, pa o duhovih Mimi in še o čem.

Na razstavo Eldorado smo zaradi blišča zlata prihajali trumoma kot pohlepni konkvistadorji, na tej razstavi staroselcev Avstralije pa sijejo zemeljske barve s posebno skrivnostnim sijem. Zato je razstavo treba videti in pohiteti, kajti za konec meseca že napovedujejo novo o Mehiki. Andrej Pavlovec

»Emigranta« uspešno izvedena

Povabilo za sodelovanje na evropskem gledališkem simpoziju – Bučen aplavz za kranjsko uprizoritev

Kot smo že poročali je kranjsko Prešernovo gledališče gostovalo v Avstriji na mednarodnem gledališkem festivalu v Bad Radkersburgu uprizoritvijo Mrožkovih »Emigrantov«. Mirno lahko zapišemo, da je bila to najboljša uprizoritev na tem festivalu, kar je posebej dokazal tudi razgovor po predstavi. Udeleženci razgovora so primerjali uprizoritve z avstrijsko inačico »Emigrantov« ter ugotovili, da je kranjska postavitev kljub amaterskima igralcem zanimivejša in boljša, kar je bilo za oba protagonistista kranjske uprizoritve gotovo največja možna pohvala, saj sta kljub jezikovni pregradi v celoti ogrela publiko ter doživela velik aplavz – publika ju dobesedno pustila z odra.

Takoj po uprizoritvi je kranjsko gledališče dobilo povabilo, da sodeluje z uprizoritvijo na Mednarodnem evropskem gledališkem simpoziju, ki se bo konec julija začel v Steinzju (Graz). Predstava je po menju avstrijskih gledaliških strokovnjakov kljub jeziku tako komunikativna in gledališko zanimiva, da

bi jo bilo nujno potrebno pokazati seminaristom iz različnih evropskih držav. Oba igralca sta bila povabljena, da se neposredno na stroške organizatorja udeležita seminarja. To je gotovo pomembno priznanje za kranjsko gledališče, ki bo tako preteklo sezono moralo podaljšati še v julij in avgust. Te dni sta »Emigranta« povabljeni v Trebinje, sredi julija pa bo predstava gostovala v Radencih v praktičnem delu učnega seminarja slovenskih amaterskih gledališčenikov. M. I.

Uspeh okteta grasbene šole

Oktet Glasbene šole Kranj, ki ga vodi Sabira Hajdarevič, je od 9. do 14. junija gostoval na mednarodnem glasbenem festivalu v Københavnu-Ballerup in o njegovem uspešnem nastopu nam je pisala Ljudmila Galjanic, predsednica slovenskega kluba Karel Destovnik-Kajuh iz Københavna.

Piše, da je spremljala vse nastope na festivalu, ki se je odvijal pod ge-

sloj »Jezik glasbe in pesmi razume vsak«. Oktet glasbene šole je doživel velik uspeh, deležen je bil priznanj. Občinstvo so navdušili mladi glasovi, oktet je dobil povabilo norveške skupine, da se udeleži njihovega festivala novembra letos.

Vodja okteta Sabira Hajdarevič je povedala, da je vesela uspeha okteta, da jih je publika navdušeno sprejela, da je čutila s kakšno pozornostjo so spremljali njihove nastope, kar je potrdilo geslo festivala, da jezik glasbe razume vsak. Imeli so sedem nastopov v štirih dneh in iz Københavna so odhajali zadovoljni z uspehom, navezali so stike z drugimi skupinami in dobili povabilo za gostovanje na Norveškem. Brane Lipar pa je dodal, da je uspeh velika spodbuda za oktet, pohvalil je odlično organizacijo festivala in izrazil zahvalo gostiteljcem, ki so jih sprejeli v svoje domove, kjer so se najbolje počutili.

Tone Svetina v Banja Luki

V prostorih društvenega doma Mejdan v Banja Luki je 20. junija književnik Ismet Karič odprl razstavo kiparskih del Toneta Svetine. Osrednji dogodek prireditve je bil književni večer, v katerem so predstavili najnovejši roman Toneta Svetine Volčiči, v katerem avtor opisuje kozarsko epopejo. Fabula romana je odnos vojaka-morilca in otroka-žrtve. Književnega večera so se udeležili dramaturg Čedo Ninković, novinar in književnik Ranko Preradović ter narodni heroj in književnik Mladen Oljača, ki je posebej poudaril, kako enake ideje zbližujejo ljudi, narode in ljudstva. Jože Volarič

Balet iz La Ciotata – V okviru tradicionalnih izmenjav med mladimi iz pobratenega francoskega La Ciotata in Kranja bo od četrta do 23. julija gostja občinske konference ZSMS Kranj 49-članska skupina Francozov. V njej bodo tokrat baletniki, ki jih uvrščajo med najkvalitetnejše skupine v Franciji. Obisk pri nas bodo izkoristili za nekaj nastopov po Sloveniji. Tako bodo v petek, 17. julija, ob 19.30 zaplesali v Prešernovem gledališču, naslednji dan, v soboto, pa ob 18. uri pred hotelom Bor v Predvorju. Predstavili se bodo z modernim in klasičnim baletom. (H. J.)

Dragan Rumenčič in Rudolf Arh v Kranju Dvoje oblik dokumentarnosti

V okviru likovne izmenjave med galerijo Pinki v Zemunu in Gorenjskim muzejem v Kranju je bila v Prešernovi hiši odprta razstava karikaturno slikarskega dvojca Dragan Rumenčiča. Umetnik, po poklicu arhitekt, znani sodelavec humorističnega časopisa Jež, ki izhaja v Beogradu, se nam je predstavil z vrsto fotografiranih kolažev, ki nam v najrazličnejših variacijah prikazujejo življenje v sportu, njegove uspehe in težave, prizadevanja in stranpoti, resne in neresne prigode, obarvane s humorjem in pogosto tudi s satiro.

Dragan Rumenčič trdi, da pri svojem delu potrebuje predvsem škarje, lepilo, sveženj časopisov in ideje. Pripravi smo, da je zadnji »pripomoček«, povezan s smislom za najrazličnejše oblikovne in vsebinske kombinacije, pri njegovih lepljenkah najbolj odločilen, z njim se je Dragan Rumenčič uvrstil v sam vrh jugoslovanske fotografske karikature. Slikar, nekdanji športnik, košarkaš, veslač in nogometaš, se s športno dejavnostjo ne ukvarja več, ostal pa je njen zvesti spremljevalec in svojevrsten »dokumentarist«.

V stebriščni dvorani Mestne hiše se prvokrat v Kranju srečujemo z izborom slikarskih del ing. Rudolfa Arha, člana jeseniškega Dolika. Razstava nosi naslov: Etnografski spomeniki v risbi. S to označbo likovne prireditve so organizatorji želeli poudariti delež, ki ga je prispeval Rudolf Arh k slikarski dokumentaciji naših kulturnih spomenikov, še posebej tistih s področja ljudskega stavbarstva. Zajeto gradivo, ki ga je slikar zbral na svojih številnih poteh po Sloveniji, obsega naselbinske vedute in ambiente, kmečke hiše, gospodarska poslopja, znamenja, vodnjake, mline, žage pa tudi fužinarsko arhitekturo in druge stavbarske posebnosti, za katere je imel Rudolf Arh vedno odprto oko.

Slikarska zbirka Rudolfa Arha ne obsega samo risb. Zgoraj omenjeni

spomeniki so predstavljeni tudi v drugih slikarskih tehnikah: v pastelu, akvarelu, barvnem tušu. Ker je gradiva veliko, so bile za razstavo v Kranju odbrane predvsem risbe s tušem in kredo. Slikarski izraz Rudolfa Arha je prav v tej tehniki najbolj dozorel, postal najbolj čist in je tudi v dokumentarnem pogledu najbolj dosleden in pristen.

Razstava del Rudolfa Arha pomeni lepo priznanje in spodbudo mnogim našim samorastnim in poklicnim slikarjem pri njihovem delu. Z upodabljanjem izredno bogate, vendar pogosto ogrožene arhitekturne dediščine opravljajo veliko kulturno poslanstvo, njihova dela dobivajo poleg likovne tudi pomembno dokumentarno vrednost, vrednost, katere cena bo vsak dan večja. Cene Avguštin

Dve razstavi zakoncev Volarič

Zlata in Jože Volarič sta svoja likovna dela predstavila na dveh razstavah: v Iskrini tovarni merilnih naprav na Otočah ob 20-letnici tovarne in v prostorih Delavskega doma na Jesenicah, kjer je ob otvoritvi igralka Jelka Železnikar uprizorila monodramo Zlate Volarič.

Ob obeh razstavah je Maruša Avguštin med drugim napisala: Zelenza, varjena struktura in nežna »otročka« risba; temno in svetlo; izrazito plastično in na drugi strani ploskovito upodabljanje s skoraj srednjeveško dvignjeno perspektivo; veliki kontrasti in vendar celota deluje skladno in sorodno. To označuje skupni nastop zakoncev Zlate in Jožeta Volariča, ki s svojim predanim ustvarjanjem upodabljata svet, ki je spomin na tisto, kar je bilo v njunem življenju v preteklosti vrednega, lepega in tako s svojo optimistično vizijo zreta v prihodnost, v tako, kakršno si želita.

Koroško Mladje prenehalo izhajati

Te dni bi morala iziti 42. številka koroške literarne revije Mladje. Namesto nje, nove palete naše literarne ustvarjalnosti onstran meje, smo prejeli droben zvezek s turobno sivimi platnicami, posebej tiskano brošuro, v kateri urednik revije Florjan Lipuš razgrinja vzroke, zakaj je revija prenehala izhajati.

Koroško Mladje je po dvanajstih letih obmolknilo. Razlog je preprost. Ni denarja. Že nekaj let se je revija borila z denarnimi zadregami. Lansko leto je zaključila z okrog 50.000 šilingi dolga. Letos je bilo odmeva za denarno podporo še manj.

Le stroški tiska štirih števil letno so znašali od 150.000 do 200.000 šilingov. Naročnina pa je reviji letno prinesla 50.000 šilingov. Veliko premalo torej za njeno samostojno rast.

Druga izhoda torej ni bilo. Revija je prenehala izhajati in gradivo, ki se je nabralo za 42. številko, je obležalo v mapi.

Greenko je Lipušev razgrinjanje vzrokov ukinitve revije. Dejstvom, da ni denarja, je dodal: »Ni se mi treba še dlje poniževati pred ljudmi, ki s svojimi dejanji sramotijo pošteno kulturno prizadevanje, in pred organizacijami, ki se delajo, kakor da revija ni narodna stvar in kakor da narodna skupnost na jezikovno ogroženem ozemlju nima od nje nobene koristi.« Ko govorijo o slovenskih organizacijah, pravi, naj si bralec nekaj ostrih odmišli pri Zvezi kulturnih organizacij, ki je vsega pokazala še največ dejavnega razumevanja za literarno revijo koroških Slovencev.

»Samo s tistim denarjem, ki ga vsaka od slovenskih organizacij na Koroškem v službenem času na mesec zatelefonira v privatnih pogovorih, bi lahko vzdrževali dve literarni reviji.« – Ironično ob koncu piše Florjan Lipuš. »Kulturno stopnjo, kakršno danes zagovarjajo, na primer na pevskem, igralskem itd. področju, smo dosegli deloma že v čitalniški dobi! Ne razvijamo se naprej, v literaturi pa se organizacijsko kot celota razvijamo celo nazaj! Vse manj je denarja za umetnost, za literaturo, za ustvarjalnost, za nove ideje, za iniciative, za aktivnost.« M. V.

Razstava likovnikov Iskre – V Poslovnem centru Iskre v Ljubljani je julija na ogled razstava del Iskrinih delavcev – slikarjev, grafikov in kiparjev, ki so jo pripravili ob 35-letnici Iskre. S svojo ustvarjalnostjo, ki govori o rasti likovne kulture v okoljih, ki jih odlikuje visoka industrijska kultura, se predstavljajo: Štefan Bertonec, Alojz Dular, Martin Goričanec, Stefan Horvat, Izidor Jalovec, Boris Lavrič, Snežna Lotrič, Katarina Plemelj, Vladimir Polajnar, Mladen Radojčić, Milica Rajačić, Janez Rant, Jožica Rejc, Vida Štemberger, Jože Tarfila, Zlata in Jože Volarič ter Stefan Zgaga. Na sliki: delo Izidorja Jalovca, ki je našel osebni izraz in svojevrstno sredstvo iskrene izpovedi v barvnih lesorezih, ki jih odlikujeta jasna zamisel in čista, dinamična kompozicija, kakor je o njegovem delu zapisal Ivan Sedej.

Zvone

Nikoli ne vem, kdo je med vsemi največja sirota. Morda Zvone, slok svet, ki pravi, da bi mama ne prepoznal, če bi še enkrat prišla. Če bi ga spet obiskala, kakor takrat pred leti, ko je bil še zelo majhen. A je ni. Naj bo najbrž kmalu prišla, mu pravim, a mi seže v besedo. Ne bo je. Saj je vseeno. Takrat, ko je prišla, je tudi nisem poznal. Veste, moja mama je tolažila neko bolno žensko, ki je umirala za račun. Moja mama je bila vedno vesela in je tisti ženi vse dni pripovedovala zanimive zgodbe, in tudi tisto noč, ko je potem žena umrla. Sramniki so tudi imeli radi mojo mamo. Poglej, mu pravim, »kako čudovito mamó imaš.« Oči mu začare v zadovoljstvu in sreči. Vseeno, če ne pride. Vseeno. Pha, meni ni nič mar! In tolmuni v očeh ogrozijo in svetloba ugasne. Ljubenitni so. Nikoli mi ne dajo, da bi do zadnjega spoznala njihov srd nad krivico. Spreminjajo se. Mojim so matere vsa bolečina. Ti otroci sploh ne govorijo tako kakor ti. Ne rečejo DOMA, pravijo V DOMU. Zvone ima velike modre oči. Nepoznana mati, pridil Tvoj otrok je ves rjnak.

Prgiše pretresljivih črtic – Pisateljica Berta Golob je v knjigi s pomenljivim naslovom »Sovražim vas« razkrila stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod težko vzgajališča v Predvorju. Prgiše pretresljivih črtic bomo v teh poletnih mesecih analizali v našem časniku.

Tomo Kriznar

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Strelji v nočno tišino pa se niso poglobili. Gorelo je naprej. Iz policijskih vrst so se oblikovali tajni eskadroni de la morte ali po naše eskadroni smrti, ki so pobijali na svojo roko, malo iz sovraštva zaradi svoje odtujenosti ljudskim množicam, malo iz strahu, kar tako za zabavo, da so lezli v rit svojim šefom. Za njihovo dejavnost pobijanja vse vprek, kriminalcev in političnih nasprotnikov - zadnja leta so se specializirali za preganjanje komunistov - se je zvedelo tudi v deželah kulturnega sveta. O ljudeh, preluknjanih z desetimi metkov, najdenih po jarkih avtocest ali obešenih v parkih, je leta 1976 končno spregovorilo tudi domače časopisje.

General Geisel je vse bolj nevezdržno stanje skušal rešiti tako, da je brezposelnim in slabo plačanim ponudil v kolonizacijo brazilske zaledje. Ta neskončna prostranstva, tako zapuščenata in tako bogata z rudami, lesom, plodno zemljo, naj bi razredčila vrste upornih in jih motivirala za delo, ki bi prineslo mir, državi pa še več davkov. Nekoristni, nevarni, bi tako postali koristni. Zemljo danes delijo skoraj zastoj. Zgradili so tisoče kilometrov cest čez savane in pragozdove, pa seveda cerkva, da so duševne potrebe proletariata pokrite z utrujajočimi pridigami, saj bi drugače kdo v sebi začutil vprašanja in začel misliti po svoje. Vlada je subvencionirala zametke prve industrije v federalnih državah na severozahodu, plantaže južnega sadja, farme... Položaj se je normaliziral, vendar iskra pod pepelom tli...

...

Sredi savane stoji nekaj bajt iz blata in nerodna cerkva. Bom Fin. Zadnje mesto Brazilije. Zadaj se vidi reka. Onstran reke je že Gvajana. Bom Fin pomeni po brazilsko dober konec. Konec dober, vse dobro, pravi naš pregovor. Na dvorišču policije sem pred dvema mesecema s težkim srcem zapustil motor. Kako žalosten sem ga tedaj povezal s plastiko, skrbno namazal z oljem, da mu zopno podnebje ne bi škodilo. Objel ga bom sedaj-le in kušnil. Samozavestno zavijem okoli poslednjega vogala. Nekaj je narobe. Motorja ni nikjer. Kje je moj Tomos? V mlaki na tleh leži nekaj kot kup zarjavelega železa. Med križem krazem raztreseno obleko, knjigami, visečo mrežo, orodjem in rezervnimi deli, brskajo kure... vse je namočeno, smrdeče, trohneče... vse gnije in razpada. Dvignem svojega zarjavelega in obuškanega konja. Ročica za sklopko je zlomljena, balanca zasukana, kolesi zviti, gume prazne. Seveda ne vže, tank za bencin je izginil. Pogrešam tlačilko, precej orodja, knjige z nagimi Indijankami... Praslovanski bes me popade. Stisnem pesti, stopim v pisarno policije. Policaj, na pol še otrok v zeleni uniformi z giza-linako baretko, na kateri piše »red in napredek«, se pred slalom mojih kletvic umakne k steni. Vse, kar mi pade na pamet, zbruham iz sebe. Ves gnaj dveh mesecev. Čutim, da moram povrniti vse, meni nedolžnemu, storjene krivice in muke, da moram nabitati vse brazileroše, ki nosijo uniformo, za začetek vsaj tegale mulca s tole ubogo pištolo. Saj gotovo sploh ne zna streljati ali pa ima kapselne notri... V tem trenutku kot v napetem romanu vstopi na prizorišče še neka oseba. Je poznana oseba. Kot že pri prvem srečanju, se tudi tokrat predstavi z dobro merjenim udarcem na nos. Na moj nos. Udaril me je. In potem še enkrat in še večkrat.

Jaz pa sem samo zijal, kot tele v klavnici in nič mi več ni bilo jasno. Noge so se mi zašibile, jermen mi je zletel dol. Možakar z drgetajočo spodnjo ustnico mi je roko zavel na hrbet, me obrnil in z glavo naprej sunil v zid. Padel sem med lušči se omet, niti zavpiti ni bilo časa. Priskočil je še tretji. Brce so padale vsepovsod. »Na sodišču si bil korajžen, a, pa sedaj povej, kdo te je tepel, sem te že kdaj udaril,« se reži nosilavec in me brčne z vso močjo v rebra. Bilo je grozno. Bila sta pijana, in mislim, da tudi nora. Človeka, ki sta me pred dvema mesecema aretirala, me imata zopet v rokah. Vse gre kot že enkrat viden film. Eden me dviga, drugi me z nogo skuša zadeti med stegna. Nekako se zmužnem. Najdem vrata, cesto... Noge letijo same. V cerkev. K duhovniku, tako dober, mil, drugačen od teh demonov je zglejal. Cerkev je votla in mračna. Koraki odmevajo med praznimi stenami. Moža v črnem najdem v zakristiji. V eni sapi mu povem, da me zopet preganja pijani. Ubili me bojo. Prosim pomoči. Če je res kaj kristjana, naj mi pomaga. Možakar počasi vstane, me z roko na rami pospremi do vrat, rahlo porine čez prag, reče: »Mas la tarde,« kasneje popoldne, in zaklene težka železna vrata. V Bom Finu je še šest hiš. Kam naj tečem po pomoč? Na dvorišču prve rije nekaj prašičev. Podrem slamnato pregrado, koča je prazna... Poskusim pri drugih bajtah. Otroci se cvileč razbeže, indijanske mešanke me grdo gledajo, tudi dedci z dolgimi lasmi se obračajo proč. Bom Fin je vas švercarjev, ljudje žive od tihotapljenja v sosednjo Gvajano, nihče se ne bi želel zameriti policajem. Na izhodni pečat sem čakal tri dni. »V nebesih je šef bog, v Braziliji presidente Figuereda, tu v Bom Finu pa sem šef jaz, razumeš,« se dere dan za dnevom pijani norec v uniformi, ki me je ujel pred dvema mesecema. Mojih let, vendar od alkohola že ves razpadel in pozivljen. Okrog vratu se mu stalno slimita dve indijanski vlačugi, ostali trije policaji se ga boje, kot steklega psa. Na pasu ima obešeno kavbojsko pištolo in tenak kačji bič. Vsako jutro sem ga prosil, naj mi dovoli oditi. »Manana,« (jutri) zarenči. »Danes ne. delam!« Neko jutro me pokliče k sebi. »Pij,« mi ukaže in nalije deci špirita z limono. »Ne morem, ne pijem,« se izmotavam. »Pij!« dvigne bič. Ko spijem, nalije novega. Potem še enega. Vsa drhal okrog mene se drži za trebuhe in škropi peno skozi obzrt zob. Cipe rezgetajo kot potrebne kobile. Mislim, da sem spal pet kozarcev. Potem sem bruhnil. Vanje. Pobrupal sem jih z dna zvijajočega se želodca. Iz onemogel jeze; to je bilo edino, kar sem mogel storiti. Prijeli so me za noge in roke, zaguncali in na horok vrgli na gnoj. Sonce se je penilo zgoraj v večni modrini, kot da se ga vse skupaj nič ne tiče. Kaj so počeli z mano potem, se ne spominim dosti. Vem le, da so se valjali okrog mene in brezumno govtali kachaso. V prtijagi, ki sem jo prinesel iz zapora, so našli fotoaparati in filme. Stresali so vse skupaj po gnoju, brcali, se noro režali in tulili. Drugi dan vzame žival s tresočo se ustnico moj potni list, dvigne pečat in se mi nedolžno zastrmi v oči: »Kako ti je kaj vseč Brazilija?« Najmanjši policaj zgubi živce. Tvega in zastoka: »Daj mu žig in naj izgine!« Od trenutka, ko sem dobil izhodni pečat, me nihče več ni pogledal v oči. Verjamem, da jih je bilo sram. Porazgubili so se nekam proti bambusovi gostilni na robu vasi, kjer so vrteli disco glasbo. Ja, disco v tej divjini.

kov brez streliva in bencina. To se pravi, da je bila sovražnikova premoč v vsakem pogledu ogromna. Povelje nemškega vrhovnega poveljstva je določilo kot cilj ofenzivne uničenje partizanskih sil na Kozari, zajetje vsega civilnega prebivalstva in njegov odgon v koncentracijska taborišča, torej popolno izpraznitev in zasedbo terena ter vzpostavitev prometnih in telefonskih zvez med Banjaluko, Prijedorom, Bosanskim Novim in Bosansko Dubico. Z geslom »Ubij in požgi!« so imeli sovražnikovi vojaki proste roke, da lahko počenjo najhujša grozodejstva in zločine. To je pomenilo popoln genocid nad civilnim prebivalstvom, genocid, ki so ga nemške zasedbene sile že prej preizkusile v Srbiji in drugih krajih Jugoslavije. Toda na Kozari so v vsem presegle tovrstne dotedanje podvige. SOVRAŽNIK V NAPADU Po razmestitvi svojih sil na širokem območju okrog Kozare in po zasedbi vseh strateških točk ter zaprtju poti je sovražnik zgodaj zjutraj 10. junija 1942 začel obsežen napad na Kozaro. Močna kolona tankov in oklepnih vozil je z vso naglico krenila iz Banjaluke in z lahkoto obvladala naše dokaj šibke prednje obrambne položaje ter nenadoma vdrla v Kozarac in takoj zatem v Prijedor. Naše sile izpostavljenih položajih nisoogle nuditi resnejšega odpora sovraž-

Povest iz XV. stoletja JANKO BRUN 21 Sonce ne ljubi vitezov

V sivini jutra, ko prvi žarki še niso dosegli vrhov gora, katere je pobelil sneg, so se ob velikih vratih pričeli zbirati najemniki. Utrujenji in neprespani so se vojščaki postavljali v vrste med vedno močnejšim bobnanjem. Bobni so bučali vedno močnejše. Vedno bolj so penili kri razburjenim žolnirjem, dokler nazadnje ti v en glas niso začeli vpiti. - Ubij! Ubij! Zvonjenje mestnih zvonov se je komaj slišalo v tem grozdem rjovenju. Trobente so zatrobile naskok in oddelki so se počasi premaknili ter začeli prodirati v mesto. Branilci so preko ulic napeli debele verige in so jih sedaj pričakali v strnjelih vrstah. Zagrmelo so puške in zaživgale puščice. Ko so se prekrizali meči, so sončni žarki otipali bleščeče vrhove gora. Začela se je bitka. Toda izurnjeni vojščaki so napadali s strašno premočjo. Kmalu so presekal verige in razbili obrambo. Meščanski brambovci in redki preživeli vojaki in biriči so se razbežali. Toda od strani so jih stisnili Nemci ter začeli pokol. Na od nevihtne spornem tlaku je začofotala kri in bojujoči so se spotikali čez mrliče. Poklali so vse poveljnike in plemiče, jih razsekali na kose. Odpora je bilo konec. Začel se je rop in umor. Po cestah se je teptajoč begune vdrla konjenica, ker se je bala zamuditi plenitve. Kacijanar je zavzel grad, nato pa udaril nad župnišče. Pobesnelo je sovražil mestne plemiče, patricije in ostale meščane. Zato je velel požgati vse dokumente in pisane pravice mesta Kranj. Mel si je roke in se zadovoljno krohotal. Vdrli so v cerkev na konjih in v krvavem besu sekali ljudi, ki so se tjazateki pred mečem napadale. Izropali so zakristijo, potrgali zlato z oltarjev in pošiljevali ženske. Bilo je moritve brez primere, pred človeško stisko je tudi bog zatislil oči. Ko so se žolnirji opijanili in se pričeli pretepati za plen z Nemci vojvode Albrehta, je Vitovec ukazal udariti na bobne in razglasil konec plenjenja. V mesto so vkorakali vazalni oddelki in pognali razbrzdano vojaštvo pred obzidje. Tam so postavili tabor in slavili zmago. Najbolj se je širilo srce Pegama Jana Vitovca, še včeraj revnega potajočega plemiča, zdaj pa enega največjih poveljnikov v Evropi. Mar je smel kdaj sanjati, da se bo bojeval z vojskami vojvode Friderika, zdaj Rimskega kralja in pravkar okronanega za cesarja, se bojeval in zmagal. Prsi so mu polnili občutki zmagoslavja nad vso to častjo in slavo. Nedaleč stran so postavili katafalk za pobite viteze. Tam so se zmalj skupaj cesarski in knežji vazali, brez sovraštva združeni v smrti. Proti večeru je prebredel Kokro Gašper Gal z desetimi hlapci. Spremljala sta ga Celec in Klemen. Tam je v žarkih zahajajočega sonca videl Klemen svojega očeta, kako leži med drugimi vitezi, na mrtvaškem odru, pripravljen na zadajo pot. Zazrl se je v njegovo presekanu obličje in izlito oko. Videl je, kako se je zgrozil njegov ded in je Celec požri slimo. To je torej konec viteza? Klemen so obilno obilile solze. Od nemane groze ga je stiskalo v prsih. V obupu se je skozi dim ugašajočih požarov ozrl proti nebu, pričakujoč pomoči. Večerni oblaki so zakrivali sonce in pobiti vitezi, nekaj sijajni v bleščetih oklepih prekritih z amblemi, so tonili v temo. Konec, konec, konec. Klemen se je spomnil besed svoje babice. Sonce ne ljubi vitezov.

Konec

Prihodnjič dokumentarni roman

Iztekla se je povest iz XV. stoletja »Sonce ne ljubi vitezov« izpod peresa Janka Bruna. V prihodnji številki bomo začeli objavljati odlomke iz dokumentarnega romana Martina Prežerna »Izigrana smrt in sužnost«, v katerem opisuje čas tik pred vojno in narodnoosvobodilno borbo na Gorenjskem, posebej v radoviškem koncu. Izbrali smo deset poglavij iz prve knjige. Roman namreč obsega tri dele. V knjižni obliki še ni izšel, zato bo branje posebej mikavno.

BRANKO BABIČ 18 NA KOZARI

Ko smo opazili določeno koncentracijo sovražnikove vojske v Banjaluki, smo vprašali našo obveščevalno službo, kaj se v resnici dogaja. Dobili smo pa odgovor, da je sovražnik okrepil obrambo Banjaluke, ker se boji neposrednega napada naših sil. Po vsej verjetnosti je sovražnikova protiobveščevalna služba namenoma razširila te lažne vesti, ki so imele kanček verjetnosti, ker so se v okolici Banjaluke tedaj v resnici nahajali I. krajiška brigada, naš I. bataljon in še nekatere enote II. in IV. krajiškega NOP odreda. Tudi operativni štab za Bosansko krajino ni imel zanesljivejših vesti, ki bi govorile o pravih sovražnikovih namerah. Vsekakor je sovražnik zelo spretno in v najstrožji tajnosti izvršil vse priprave za veliko ofenzivo na Kozaro, hkrati pa se je tu pokazala naša slabost, posebno na obveščevalnem področju. Sovražnik je svoje sile skoncentriral na širokem območju, tako da je, še preden je prišel v napad, obkolil območje Kozare daleč naokoli, opirajoč se na svoje baze vzdolž rek Vrbasa, Save, Une in Sane. Po podatkih tudi iz nemških virov, s katerimi danes razpola-

gamo, je sovražnik na tem območju zbral okoli 70.000 vojakov. Nemške čete so bile v večini, poleg njih pa so v ofenzivi sodelovale še močne ustaško-domobranske enote, posebne ustaške enote, imenovane »gorski zdruzi« izurnjene v Nemčiji za gorsko bojevanje. »Francetičeve legije«, nekaj orožniških enot, 2000 četnikov in madžarski monitorji na Savi, ki so zapirali prehod čez reko. Vsa ta vojska je razpolagala z močno oborožitvijo ter s tanki, topništvom in dvema eskadriljama ustaško-domobranskega letalstva. V neposrednem napadu na Kozaro je sodelovalo okrog 40.000 sovražnih vojakov. Druge sile so tesno zapirale obroč in štatile ofenzivo pred napadi naših sil od zunaj. Torej več kot deset sovražnikov na enega partizana v neposrednem borbenem stiku, če upoštevamo, da je bilo število borcev II. krajiškega (kozarskega) NOP odreda, nekaj več kot 3500, seveda ne glede na veliko sovražnikovo premoč v oborožitvi (100 topov in 50 tankov, letala itd.). Mi partizani težkega orožja sploh nismo imeli, razen dveh topov - havbič z minimalnim številom granat in dveh tan-

niku, ki je nastopal s tanki, močnim topniškim ognjem in ob podpori letalstva. Zato so se umaknile proti Kozari na ugodnejše obrambne položaje. Sovražnik je našo posadko komande mesta v Prijedoru presenetil in se je morala skupaj z zaščitno četo ter s komunisti in aktivisti Prijedora z bojem prebijati iz mesta. Istega dne je sovražnik napadel iz smeri Bosanskega Novega proti Ljubiji, kjer se je kasneje združil s silami, ki so zavzele Prijedor. Ko je padla Ljubija, je bila tudi pretrgana zveza s I. krajiškim (podgrmeškim) NOP odredom. Tako je sovražnik uspel popolnoma obkoliti Kozaro. Na drugi (podgrmeški) strani je ostala I. krajiška brigada in deli 4. bataljona. Ko je bila Kozara tako obkoljena, se je začel splošen napad z vseh strani. Po padcu Kozarca je sovražnik z banjaluške strani pritiskal proti Mrakovici. Na območju Bosanske Kostajnice in Bosanskega Novega je prešel na široki fronti v napad. S savske strani, Bosanska gradiška - Bosanska Dubica, je ustaška »legija Francetiča« juršala na naše položaje. Pravili smo ji črna legija, ker so bili njeni pripadniki oblečeni v črne uniforme. Spominjali so me na italijanske črnosrajčnike. Res so bili po svoji fašistični ideologiji identični fašistom. Do skrajnosti so bili fanatični, sami mladi fantje med 17. in 25. letom. Naši borci so se zagrizeno borili, postavljali zasede, prehajali v protinapade, razbijali po-

samezne enote in cele bojne ter jih po večkrat pregnali nazaj na njihova izhodišča. (Bojne so bile namreč homogene premične jurišne ustaške enote, ki so imele od 500 do 1000 mož. Bile so neke vrste udarne brigade). Tako je minil prvi teden ofenzive ob menjajoči sreči, pri čemer je imel sovražnik velike izgube. Zaplenili smo mnogo orožja in streliva, ki smo ga krvavo potrebovali za nadaljnji boj. Toda sovražnik je z novimi in svežimi silami in v neprestan valovih prihajal v napad in naš postopoma potiskal proti gorenji Kozari. Operativni štab za Bosansko krajino je, da bi zmanjšal sovražnikovo pritisk na Kozaro, dal nalog 1. (podgrmeškemu) NOP odredu in I. krajiški brigadi na drugi strani obroč, da od zunaj napadeta sovražnika. Tako so enote I. odreda napadle in zavzele Bosansko Krupo in Dobrljin, napadle Bosanski Novi in pritisakale proti Bihacu. I. krajiška brigada in deli I. odreda sta napadla Soski Most in ga zavzele, vendar sta se morala umakniti iz mesta ob prihodu večjih sovražnikovih okrepitv. Vsi ti napadi in tudi uspehi pa niso imeli neposrednega učinka na kozarsko ofenzivo. Sovražnikova »borbena skupina zahodna Bosna« je bila trdno odločena - tako se je glasilo povelje nemške vrhovne komande, uničiti kozarsko partizansko »republiko«. Zato je z nezmanjšano silo pritisakala na Kozaro.

ljaj – dan šoferjev in avtomehanicov

Praznik in odgovornost

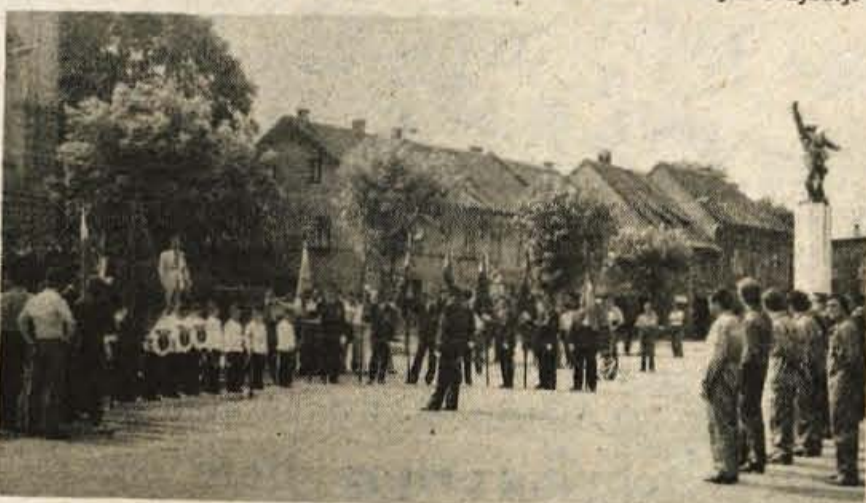
Kranju je bila v soboto osrednja gorenjska prireditev v počastje praznika šoferjev in avtomehanicov

Pod pokroviteljstvom Gorenjskega sveta zveze sindikata avtomehanicov in avtoelektrikarjev, avtomehanicov in avtoelektrikarjev s preverjanjem teoretičnega praktičnega znanja iz svojih predmetov, parado, proslavo in slovesno razglasitvijo najboljših rezultatov letošnjega praznika šoferjev in avtomehanicov – 13. julij. Letošnje praznik, ki ga je organizirala zveza šoferjev in avtomehanicov, je bil predvsem delovno.

Ojstrico

Planinske postojanke so sedaj kar zasledene. Lahko se zgodi, da jih ne bomo več videli v jedilnici ali pa v veži. Če se ne ni treba odpovedati nekaterim doživljajem. Seveda velja za dve ali več dnevne ture, kot na primer načrtujejo kranjski planinci 18. in 19. julija. Iz Kamnate Bistrice jo bodo mahnilo čez planino in čez Konja ter se vrnili v postojanko na Korosici. Jutri se nameravajo odpraviti na Ojstrico in čez Planjavo do planinskega sedla. Tu je koča, od koder se odprejo številne poti. Proti Kamnati Bistrici, čez Okrešelj in do Rinke, Logarsko dolino, Turško goro, Rinke, Skuto, ... s prijatelji in planinsko opremo pa s skupino kranjskih planincov ter v spremstvu planinskih vodnikov boste spoznali veliko več, kot se opisi da. V pisarni planinskega društva Kranj dobite vse potrebne podatke o odhodu skupaj s druge informacije. P. L.

praktičnem delu pa so se vozniki pomerili v kasarni Staneta Žagarja v Kranju, avtomehanicov in avtoelektrikarjev pa v prostorih Alpetour TOZD Remont na Primskovem. Vsi udeleženci tekmovanja – tako zaposleni v organizacijah združene

ga dela, v zasebnem sektorju, predstavnikih JLA in milice – so pokazali vzorno znanje v teoretičnem in praktičnem delu. Zato lahko ugotovimo, da so svoj praznik uspešno, lepo in predvsem delovno proslavili.

Osrednja svečanost ob zaključku tekmovanja je bila na Trgu revolucije v Kranju. Predsednica Medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko Ivanka Sulgaj je ob čestitki vsem sodelujočim hkrati opozorila na pomembno in odgovorno družbeno vlogo, ki jo imajo danes zaposleni v tej dejavnosti. Tudi na nedavnem kongresu samoupraviteljev so bile sprejete pomembne zadolžitve in naloge za zaposlene iz te dejavnosti. Uresničevanje le-teh pa ne bi smelo biti pretežno, predvsem

pa ne neodgovorno. Že sam praznik – 13. julij pomeni uresničevanje revolucionarne tradicije enotnosti in odgovornosti šoferjev in avtomehanicov.

Po svečanosti je bilo na zabaviščnem prostoru Gorenjskega sejma v Savskem logu tovariško srečanje, kjer so razglasili tudi najboljše, ki so se pomerili v tekmovanjih. Najbolje

uvrščeni tekmovalci med avtomehanicov in vozniki se bodo pomerili tudi na republiškem tekmovanju, ki bo za avtomehanicov v Mariboru, za voznike pa v Celju. Prihodnje leto pa bo gorenjsko tekmovanje v jese-niški občini. A. Z.

VAŠA PISMA

AL' PRAV SE PIŠE »Ž«
ALI »Š«?

Po mojem skromnem mnenju se pravilno piše »š«. V imenu Kriška gora namreč.

V petkovi številki Glasa z dne 10. 7. 1981 je bila na zadnji strani namreč objavljena daljša reportaža o delovnem utripu na Kriški gori, o koči na Kriški gori ter o vsem drugem v zvezi s Kriško goro. Menim, da ime Kriška gora ni pravilno ter da je pravilno ime gorskega pobočja, ki se dviga nad Kriškim poljem, Kriška gora.

Ime bržčas izhaja iz krajevnega imena Križe in pridevniki iz tega imena so: kriška šola, Kriško polje, kriški TDV Partizan, kriški obrat, kriška vojašnica, itd. »Ž« kot glas je v pridevnikiških izpeljankah izgovorjen in tudi pisan kot »š«.

Dejstvo pa je, da smo se o pravilnosti izrazov Kriška ali Kriška gora pošteno razvneli v debati okrog odprtega državnega prvenstva v letenju z zmaji. Člani tržiškega društva Prepah so na letake napisali Kriška gora in mnena o pravilnosti so bila tedaj izrazito deljena. Ker je tudi Glas objavil reportažo, v kateri dosledno uporablja ime Kriška gora in ker je članek zanesljivo šel skozi lektoriranje, pa tudi novinar Jože Košnjek ne bi uporabljal tega imena, če ne bi bil prepričan o njegovi pravilnosti, se ob moji skromni trditvi o pravilnosti imena Kriška gora pojavlja vprašanje: kaj je pravilno?

Bilo bi potrebno, da Glas o tem poda strokovno mnenje. Vsekakor pa ne takšno mnenje, ki bi opredelilo, kaj je bolj pravilno – gora vsekakor ima svoje ime, vprašanje je le, katero je slovnico in dejansko pravilno.

Nedvomno odgovor ne bo potesil le moje radovednosti. Hvala lepa. -mv

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVH KRAJH IN LJUDEH

(7. zapis)

Morda se bo videlo narobe, ker prihajam s temi zapisi v Tržič s severne, torej z ljubeljske strani, namesto, da bi prišel z juga, od tam, kjer prične občinsko območje. To je, od Žiganje vasi, Sebenj, Zvirč, Seničnega, Kovorja, iz Križev, z Retenj, skoz Pristavo in Bistrico. – Ubral sem raje smer, ki so mi jo nakazale vode hudourniškega Mošenika. Saj je tudi Tržič sam, po tradiciji (ljudskemu sporočilu) »pripotoval« s hriba, spod Ljubelja, kjer je prvotno naselje zasul plaz s Košute in so se potem preživel in novi prebivalci raje naselili v prijaznejše ravninske kraje s pripravnejšo zemljo za gradnjo in obdelovanje.

Podobno pot so ubirale tudi nekatere stare graščinske posesti: iz neudobnih, sicer varnih stolpastih grajskih zidov na skalnih vrhovih se je grajska gospoda kaj rada selila v ravnice. Svoje stare »turne« na večkrat skoro neosvojljivih strminah, so prepuščali zobu časa – iz teh časov je toliko »grajskih razvalin«. Torej le ni treba vselej reči, da so to storili Turki ali pa uporni kmetje – »rojstvu« mnogih takih razvalin (nekatero je že omenil in narisal Valvator) je torej največkrat botrovala le želja grajskih lastnikov po lažnejšem življenju v nižinskih stavbah. To je bil čas renesanse (preporoda), čas ko turške nevarnosti ni bilo več, tudi kmečki upori so bili bolj ali manj zadušeni, verski boji niso več vznemirjali dežele. In tako še danes vidimo; na vrhu hriba razvaline starega gradu, v ravnici pod hribom pa novejša grajska poslopja, ponekod ohranjeno celo v današnje dni.

»OBVOZNA« CESTA

Seveda je cesta, ki na zahodni strani obide tržiško mestno jedro, prava lepota, razgledna in prometna, ki je hkrati tudi dostojna severna »vpadnica« v Jugoslavijo. Vsekakor nam je ljubeljska cesta, ki vodi mimo Tržiča proti Kranju, res v čast.

Zakaj pa ji pojem tak slavospev? Zato, da pozabim na tiste čase, ko se je tako rado godrnjalo, češ, kaj bo pa zdaj s tržiškimi trgovinami in gostilnami, ko bo šel ves promet mimo Tržiča. (Podobno je bilo s Skofjo Loko: ko so trasirali gorenjsko železnico, naj bi se ta speljala prav do mesta, kjer bi bil stal kolodvor – pa so se našli modrijani, ki so se zbal za zaslužek furmanov. Zato je bila potem postavljena postaja daleč izven mesta na Trati, in furmani so še naprej veselo vozili tovore od železnice do mesta in služili ...)

Sicer pa je z obvoznicami zdaj že povsem drugače: niso več tako »potrebno zlo«, ki jemlje nekemu kraju zaslužek. Zdaj že vemo, da veliki tovorni promet in reka turizma tečeta mimo kraja in se ne ustavljata, da bi »kaj kupila« in »kaj popila«. In da ni zaslužkarstvo edini alfa in omega (začetek in konec) nekega starega, zlahnega mesta.

Šele s kake vzpetine, z višin obvoznice ali pa oddaleč človek vidi, kako smiselno so gradili svoja mesta (»gnezdca«?) naši davni predniki. S poslušom za lepo, ubrano, kulturno – celo za »srce« mest so

poskrbeli. To so bili prostorni glavni mestni trgi z vencem bolj ali manj enakomerno visokih hiš z umetelnimi fasadami. – Ko pa danes stopiš bliže, v »staro mestno jedro«, te pozdravi razpostavljena gneča pločevine, tovarnjaki na pločnikih, pešci na cestišču, nad vhodi trgovin in gostiln neokusne »planke« s kičastimi napismi – namesto zlahnih, smiselno kovanih izveskov, ki tudi znajo povedati, kje lahko kupiš čevlje in kje klobaso.

S temi reči se trudijo sodobni mestni arhitekti: vidni so že uspehi njihove skrbi v Skofji Loki, v Radovljici, manj v Kranju, Kamniku in v Tržiču. (Nehote mi prihaja pred oči dubrovniški Stradun, kjer že stoletja ne dovolijo voznega prometa – pa četudi ima lastnik neke palače še toliko avtomobilov, mora le-te imeti parkirane izven mestnega jedra. – Pri nas, n.p.r. v Kranju, pa je »surejeno«, tako, da na osrednjem Titovem trgu ni dovoljeno parkiranje – le hišnim posestnikom in stanovalcem, ki posedujejo vozila, je to pred njihovimi hišami dovoljeno. S tem pa je postavljeno vse na glavo. Doslednosti ni. Naiven tujec pripele na trg in vidi pred hišami vrsto parkiranih avtomobilov, pa še sam zraven njih parkira svoj voz. No, in že je tu brunni komunalni redar z blokom za plačilo kazni ... Ali naj bo trg izprazen in namenjen pešcem ali pa naj ostane še naprej parkirnišče, do nadaljnega ...)

Nič boljše ni z dostavo. V najzlahnejših dopoldanskih urah, ko hite ljudje v službo, otroci v šolo, gospodinje na trg – stoje pred trgovinami (na pločnikih seveda, ki so potem ves čas zablokirani) veliki dostavni tovarnjaki, namesto da bi tisti vsakodneveni obrok sadja, zelenjave, kruha ali mesa pripeljali mali, gibljivi kombiji in sicer v najbolj zgodnjih urah. (V svetu poteka dostava blaga v trgovine že v nočnih urah!) No, tako sem videl, da je tovarnjak pripeljal v nek manjši bife, zabojček sokov – za šankom sta se šofer in spremljevalec dalj časa veselo zabavala. Tovornjak pa je prav tako »veselo« izrival pešce s pločnika na cestišče, v nevarnost. Teh stvari seveda komunalni redarji ne vidijo!

OPRAVIČILO

Zašel sem s tržiških poti, zanese me je prepričanje, da bi bil res že čas, da bi postala naša stara gorenjska srednjeveška mesteca bolj zlahnega izgleda. Kulturna središča, ne pa sejmarska nadloga. Urejena – ne kaotična, čista, – ne s smetmi nastlana. Z zelenjem in cvetjem bogata – ne pa »okrasena« z betonom.

Rad bi videl na mestnih trgih in na ulicah kakega pometača, ki bi vestno skrbel za snago. Tudi prometnega miličnika, ki bi že s svojim pojavom zagotavljal red – bi rad videl večkrat. Vidim pa dan za dnem le pobiralce denarja za parkiranje in objestne »kamiondžije« na pločnikih.

Opravičujem se za to Tržičanom, da sem »njihove« zapise nekako zlorabil za tako splošne skrbi – posledje se bom zares posvetil bolj Tržiču samemu.

Planinska razstavljalnica – V nedeljo zvečer so v Cerkljah zaprti razstavo cvetja in 12. razstavo lovstva. Razstavi, kjer je sodelovalo 500 razstavljalcev, si je ogledalo blizu 20 tisoč obiskovalcev. Ob letošnjem jubilejni razstavi cvetja pa so minuli petek zvečer nekaterim razstavljalcem in sodelujočim pri organizaciji te tradicionalne prireditve podelili plakete. Tako je plaketo med drugim prejel tudi predsednik organizacijskega odbora za razstavo cvetja pri TD Cerklje Gor (na sliki); podelili pa so jo tudi našemu uredništvu. – V okviru obeh letošnjih razstav, ki sta bili odprti od 4. do 12. julija, je bilo več kulturnih, turističnih in športnih prireditev. Tako se je v petek zvečer začel tradicionalni 24-urni košarkarski maraton med KK Kriška gora in KK Senčur. – A. Z.

Slon iz muhe zrasel slon – V četrtek, 9. julija, zjutraj smo dobili obiščeno malce nenavadno anonimno telefonsko sporočilo. Moški, ki se je predstavil samo za delavca KŽK Kranj (da ne bi imel občinskih težav) je povedal, da na pašniku delovišča Hrastje že tri dni obolela krava, ki da bo najbrž vsak hip poginila, pa ji nihče ne pomaga. Takoj po obvestilu smo obiskali delovišče in zvedeli za resnični veterinar Janez Gantar, je bil obveščen, da krava ne more stati, 8. julija zjutraj, ko krava ni mogla na molžo. Z infuzijo in antibiotiki so jo potem zdravili vse dan, v četrtek zjutraj pa so jo prepešili s pašnika. Kaže, da je krava, ki daje prek 8.500 litrov mleka na dan, obolela za tako imenovano pašno tetanijo (pomanjkanje kalcija). – Prepričali smo se, da je žival takoj imela na pašniku pomanjkanje kalcija zaradi pomanjkanja vode itd. ... ali drugo podobno. In da ne bi po nepotrebnem iz muhe zrasel slon, tudi obiščeno sliko. – A. Z.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

30 let vaš turistični Kompas

TOZD MOTEL MEDNO Ljubljana – Šentvid

razpisuje po 74. in 85. členu statuta in sklepu delavskega sveta naslednja prosta delovna mesta:

VODJE KUHNJE V PENZIONU PRI JANEZU KV kuhar z nekaj prakse

KUHINJSKE POMOČNICE končana osemletka

Zagotovljena prehrana in prenočišče. Delo se združuje za nedoločen čas, z dvomesečnim poskusnim delom.

IMOS SGP TEHNIK

SGP TEHNIK Škofja Loka TOZD Komunalne dejavnosti razpisuje po sklepu delavskega sveta TOZD Komunalne dejavnosti dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakega ali podobnega dela,
- da je gospodarsko razgledan,
- da je moralno in politično neoporečen

Kandidati naj pošljejo dokazila o zahtevani izobrazbi in delovnih izkušnjah v zaprti pisemski ovojnici na naslov SGP Tehnik, Škofja Loka, Stara cesta 2 za razpisno komisijo. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v roku 15 dni po izbiri kandidata.

KRAJEVNA
SKUPNOST
BLED

*čestita vsem delovnim ljudem in občanom
za krajevni praznik ter za dan vstaje slo-
venskega ljudstva in želi v naprej še več
delovnih uspehov*

ELMONT BLED

Telefon: n. c. 77-351

dejavnost:
elektroinstalacije, strelovodi, kabelski razvodi,
elektromehanika, ključavničarstvo, chiping servisi,
hladilna tehnika, izdelava in montaža industrijske
avtomatike in grelnih teles — servisne službe

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim prija-
teljem čestita za praznik Bleda, dan vstaje in
občinski praznik Radovljice*

**Zavod za razvoj in
pospeševanje turizma
Bled**

*Za krajevni praznik Bleda in dan vstaje
slovenskega ljudstva čestitamo vsem de-
lovnim ljudem*

OBIŠČITE NAS NA BLEJSKEM GRADU IN OTOKU!

**Kovinska delavnica
Bled p. o.**

Seliška cesta 4b
tel. (064) 77-416, 77-417

*se pridružuje čestitkam za krajevni praz-
nik Bleda in štiridesetletnico vstaje slo-
venskega ljudstva*

Splošno in stavbno ključavničarstvo ter kleparska
dela
Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje s svojimi
cenjenimi kvalitetnimi storitvami

Kmetijska zadruga Bled

*čestita vsem članom in občanom za praz-
nik Bleda in dan vstaje*

V vrtnariji in cvetličarni opravlja vse vrtnarske in
cvetličarske storitve

Poleg reprodukcijskega materiala za kmetijstvo prodaja
tudi gradbeni material

vezenine bled

tovarna čipk,
vezenin in konfekcije Bled, n. sol. o.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za praznik Bleda, občinski praznik Radovljice in štiridesetletnico vstaje

Obrtno gradbeno podjetje

GRAD BLED

Izvajamo vse vrste nizkih in visokih gradenj ter nudi-
mo gradbene obrtniške usluge

*VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM PRIJA-
TELJEM ČESTITA ZA PRAZNIK BLEDA IN DAN
VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA*

INTEGRAL

DO Golfturist Ljubljana
n. sub. o.

PARK HOTEL

TOZD

Park hotel Bled

GOLF HOTEL

TOZD

Golf hotel Bled

*za praznik Bleda, dan vstaje in občinski
praznik Radovljice čestitamo vsem obča-
nom in delovnim kolektivom*

**Hotelsko turistično podjetje
Bled z n. sol. o.**

Grand hotel Toplice, hotel Jelovica, hotel Krim,
hotel Lovce, gostišče Mlino

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik Bleda, dan vstaje in
občinski praznik Radovljice ter se priporoča.

KOMPAS

JUGOSLAVIJA 30 let vaš turistični kompas

TOZD Kompas hotel Bled

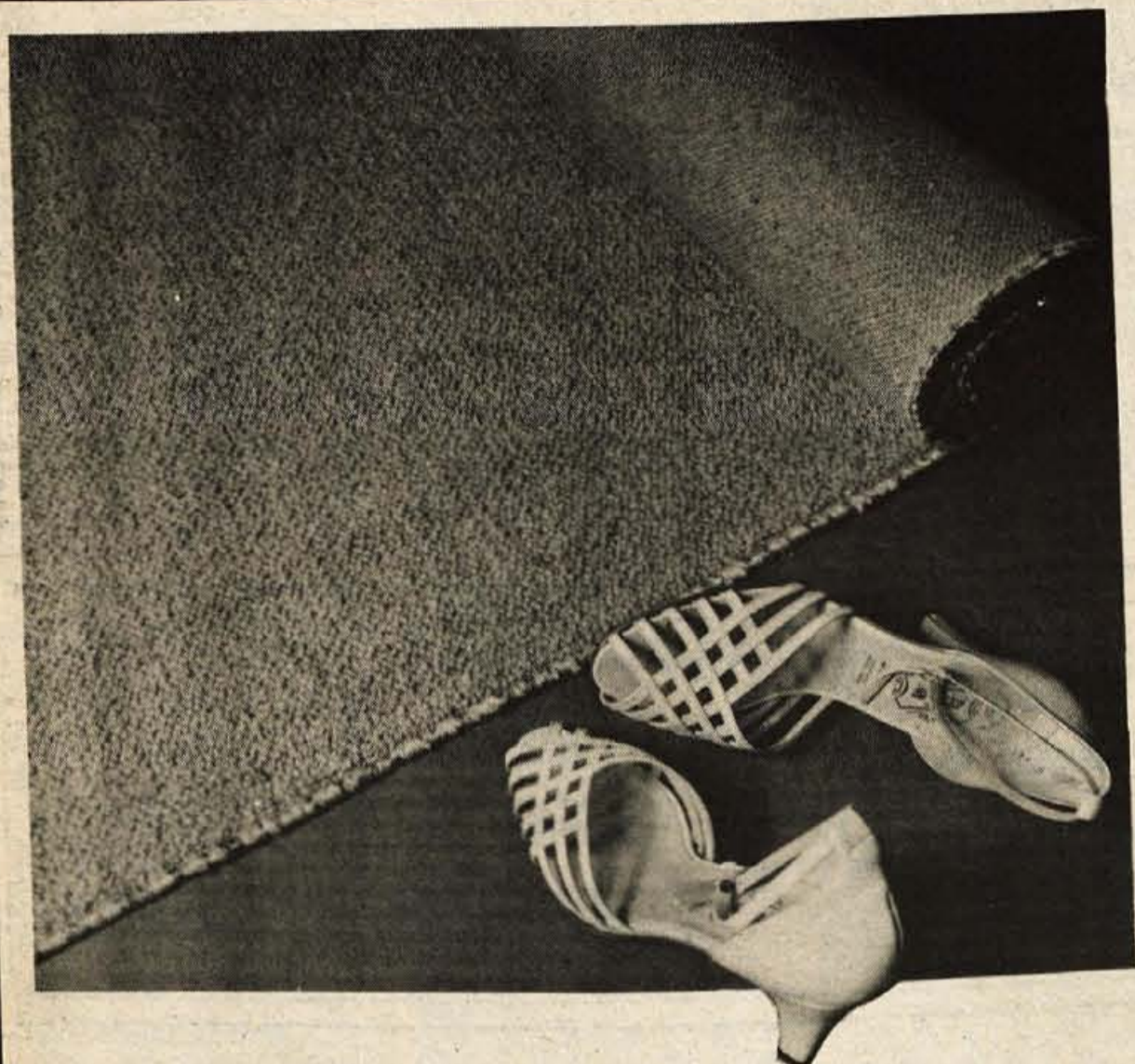
in

TOZD inozemski turizem

turistična poslovalnica Bled

priporočata svoje storitve in čestitata vsem delovnim ljudem
ob krajevem prazniku Bleda in k dnevu vstaje

Novo je lepše!

Bogata izbira talnih oblog raznih domačih izdelovalcev, vam bo olajšala odločitve pri prenovi vašega doma. Od 6. 7. do 18. 7. v blagovnicah v Ljubljani in Mariboru ter v prodajalni v Kamniku.

Opozarjamo vas na:
 posebne ugodnosti pri nakupu,
 rezanje blaga po meri,
 robljenje,
 prevoz kupljenega blaga do 35 km od prodajalne,
 obloge s tovarniško napako do 50% ceneje.

Priporočajo se vam:
 Metalka, Astra, Koto, Vele-
 tekstil iz Ljubljane, Sloga Za-
 greb, Vema Maribor

 metalka

Elita

SOZD »MODA«
 TP ELITA p. o. KRANJ

razpisuje
 4 kadrovske štipendije za šolsko leto 1981/82

za poklic prodajalec tekstila

Prijavi za štipendiranje na obrazcu DZS 1,65 je potrebno še priložiti:

- spričevalo o zaključnem šolanju,
- potrdilo Skupščine občine o premoženjskem stanju družine in družinskih članov

Prijave sprejema »MODA« TP »ELITA« p. o. Kranj, splošno-kadrovski sektor,
 Titov trg 7, Kranj.

Razpisni rok: 15 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 7 dneh po končanem razpisnem roku.

Zvezna carinska uprava
 CARINARNICA JESENICE

razpisuje prosta dela in naloge

1. TREH DELAVCEV

carinik za kontrolo potnikov in prevoznih sredstev oziroma za zadeve nadzora nad blagom in prevoznimi sredstvi

Pogoji:

- štiri letna srednja šola ekonomske, administrativno-upravne splošne, elektrotehnične, strojne ali kemijsko-tehnološke smeri, šest mesecev delovnih izkušenj in znanje enega tujega jezika,
- kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene v 318. členu Zakona o temeljih sistema državne uprave in o Zveznem izvršnem svetu ter Zveznih upravnih organih (Ur. list SFRJ št. 23/78 in posebne pogoje, določene z Odlokom o posebnih pogojih za sprejem delavcev na delo v carinsko službo (Ur. list SFRJ št. 64/74),
- kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost,
- potrebno je znanje slovenskega jezika

Objavljena dela in naloge veljajo za nedoločen čas s tromesečnim poskusnim delom.

2. ŠTIRIH PRIPRAVNIKOV

za carinika v kontroli potnikov in prevoznih sredstev oziroma nadzora nad blagom in prevoznimi sredstvi, z dokončano štiri letno srednjo šolo ekonomske, administrativno-upravne, splošne, elektrotehnične, strojne ali kemijsko-tehnološke smeri.

Kandidati pod 1. in 2. točko, ki izpolnjujejo razpisane pogoje, bodo psihološko testirani. Stroške prihoda na testiranje krijejo kandidati.

Ponudbe, kolkovane z 4. din administrativne takse, z obširnimi življenjepisi, dostavite Carinarnici Jesenice, Cesta Maršala Tita 37, 64270 Jesenice, v roku 15 dni po objavi.

SERVISNO

PODJETJE

KRANJ

Tavčarjeva 45

Komisija za delovna razmerja razpisuje potrebe po delavcih za opravljanje del in nalog

VEČ GRADBENIH DELAVCEV

Nastop dela takoj. Delavci bodo sprejeti za določen čas s polnim delovnim časom (3 mesece). Interesenti naj se zgledajo v kadrovski službi podjetja.

TOTAL

črpalka na Ljubelju

Pri nas dobite:

kavo, filme KODAC, mehčalce, pralna sredstva, skladkarije, igrače, vseh vrst motorna olja itd.

Pri nakupu nad 1.000 Asch vrnemo davek takoj, menjava ugodnejša.

PRISRČNO VABLJENI!

beogradska banka

temeljna banka ljubljana

Na podlagi določil Pravilnika o delovnih razmerjih delovne skupnosti BB TB Ljubljana komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

REFERENTA AGENČIJSKEGA POSLOVANJA v poslovni enoti Kranj

Za navedena dela in naloge morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednješolska izobrazba,
- 2 leti delovnih izkušenj

Delo se združuje s polnim delovnim časom za določen čas do 10. 1. 1982. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Beogradska banka, Temeljna banka Ljubljana, Poslovna enota Kranj - Likovarjeva 1.

ELAN

Tovarna športnega orodja n.s.o.
 Begunje

Na osnovi 11. člena Pravilnika o delovnih razmerjih TOZD Športna orodja in TOZD Smuči ter sklepa komisije za delovna razmerja TOZD Športna orodja in TOZD Smuči objavljamo prosta dela in naloge za določen čas

TOZD SMUČI

- 8 nekvalificiranih delavcev (6 žensk in 2 moška)
- delovno razmerje za določen čas se sklepa za čas od 10. 8. do 31. 12. 1981 za delo pri proizvodnji smučí

TOZD ŠPORTNA ORODJA

- 20 nekvalificiranih delavcev (10 žensk in 10 moških)
- delovno razmerje za določen čas se sklepa za čas od 1. 9. do 31. 12. 1981

Pogoji:

- dopolnjena starost 18 let,
- zdravstveno sposoben za opravljanje posameznih del in nalog,
- delo je dvoizmensko,
- delovno razmerje se sklepa za določen čas

Pismene prijave zbira kadrovska služba ELAN Tovarna športnega orodja, Begunje na Gorenjskem, 15 dni po objavi. O rezultatih objave bodo kandidati pismeno obveščeni.

TEMELJNO SODIŠČE

KRANJ

Predstavništvo

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

KUHARJA IN DELAVCA NA FOTOKOPIRNEM STROJU

za temeljno sodišče v Kranju, za katera se zahtevata naslednja pogoja:

- osnovna šola,
- eno leto delovnih izkušenj

Delavec, ki bo sprejet na delo na temeljno sodišče, bo združeval delo na nedoločen čas.

Interesenti naj v 15 dneh po dnevu objave vložijo pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnitvi pogojev na naslov Predstavništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Može Pijadeja 2. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka za prijavo.

Filbo

Bohinjska Bistrica

razpisuje na osnovi sklepa delavskega sveta z dne 29. 6. 1981 dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

POMOČNIKA DIREKTORJA

za razvojno-tehnično področje dela delovne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tehnične smeri,
- najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- druge pogoje v skladu z družbenim dogovorom o kadrovski politiki SO Radovljica

Prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov DO Filbo, Bohinjska Bistrica, Ajdovska 2, z oznako »za razpis«.

Delovna organizacija ne razpolaga s stanovanji.

MALI OGLASI
telefon 23-341

PRODAM

Poceni prodam nov SOTOR za pet COLN T 400 (banjo), MOTOR 4,5 in PRIKOLICO za coln. Možnost plačila s kreditom. Alpaka c. 94, Lesce 6450

Prodaja SLAMOREZNICO s puhalnimi ultrazvukom H 3 in več BUTAR od »Zlatna« Rakovec, Javornik 3, Kranj 6456

Prodaja 90 kg težko TELIČKO za rejo. 6608

Prodaja suho SENO in DETELJO. Zaprta 12, Cerklje 6609

Prodaja suhe borove HLODE. Poizve v trafiki Cerklje 6610

Prodaja težkega BIKCA in »šifota«, celo ali po delih. Vrhnje 3 pri Radovljici 6611

Prodaja SOTOR za 4 osebe in globok PROSKKI VOZICEK. Lakner, Kidričeva 6612

Prodaja električni STROJ za navijanje »AUMAN«. Telefon 21-176 od 7.30 6613

Prodaja kombiniran ŠTEDILNIK in TELEVIZOR. Telefon 57-064 6614

Prodaja eno leto starega BIKCA in 1 m borovih DESK - colaric. Sp. 6615

Poceni prodam rabljen ŠTEDILNIK. Telefon 61-441 - Škofja Loka 6616

Prodaja 14 mesecev staro KOBILO. 6617

Prodaja smrekove PLOHE. Naslov v oddelku. 6618

Prodaja dva BIKCA simentalca, 6 tedna stara, za nadaljnjo rejo. Voglje 95, 6619

Prodaja suha hrastova DRVA in več vrstnih KRAV po izbiri. Mrak Jakob, Poljane 6620

Prodaja 15 ton CEMENTA. Hraše 52, 6621

Prodaja 5 ton betonskega ZELEZA, 10 mm. Telefon 22-885 - Kranj 6622

Prodaja TRAKTOR TV 18 KM. Am. Krnica 12, Zg. Gorje pri Bledu 6623

Prodaja 3 BIKCE in TELIČKO (si-mentale), stare od 2 do 8 tednov. Jam. Ljubica 8 6624

Prodaja črnobel TELEVIZOR iakra. Vera, Sp. Besnica 165 6625

Prodaja NEMŠKE OVČARJE, brez ovčarjnika. Melihen, Reševa 1, Kranj 6626

Prodaja dva GOBELINA: »Mlin na vodi in Akt«. Ogled je možen vsak dan od 20 ure. Pretnar Kristina, Sercar. 11, Radovljica 6627

Prodajamo RIBEZ, od 8. do 18. ure. C. Kranj 4, Kranj, tel. 21-582 6658

Prodaja 100-litrski AKVARIJ, z vso opremo. Kolir, Britof 221, Kranj 6660

Prodaja več TELIČK in BIKCEV za rejo. Letence 1

Prodaja 1,5 kub. m suhih MACESNO-VIH plohov. Kupljenik 6, Bled.

KUPIM

Kupim plemenskega OVNA. Kogovšek, Ziri 63 6628

KAJAK, nov ali malo rabljen, kupim. Mencinger, tel. 22-901, Kranj 6656

Kupim 350 kosov STRESNE OPEKE kikinda, model 272. Jeraj Franc, Jelenčeva 31, Kranj, tel. 21-751 6657

VOZILA

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1977 - oktober. V račun vzajem tudi gradbeni kredit. Pipan, Luče 19, Šenčur 6655

Ugodno prodam SKODO 105 L, letnik 1978, 30.000 km, cena po dogovoru. Ogled v mehanični delavnici Kmetijske zadruge Škofja Loka 6659

Prodaja KATRCO, v voznem stanju, celo ali po delih. Bašelj 24, Preddvor 6478

Prodaja ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Ogled možen vsak dan. Müller Slavka, Groharjevo naselje 12, Škofja Loka 6653

Ugodno prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1972. Zglasite se od 6. do 9. in od 19. do 21. ure pri Ždovinu - Noč Tončka, Slatna 11, Begunje 6658

Prodaja dobro ohranjen WARTBURG. Dacar Anton, Breg ob Savi 28, Kranj, telefon 40-130 6673

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1968. Cerklje 200 6629

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1972. Ogled v soboto. Gajič, Lahovče 31, Cerklje 6630

SKODO 100 S, 71.000 km, registrirano do 7. 6. 1982, prodaja za 4 SM. C. Staneta Žagarja 58/a, Kranj 6631

126-P, 8100 km, letnik 1980, prodaja za 8 SM. C. Staneta Žagarja 58/a, Kranj 6632

Prodaja 126-P, letnik 1977, prevoženih 24.000 km. Informacije po telefonu 23-806 6633

Prodaja dele za MERCEDES 200 D (repač): desni zadnji blatnik, okrasno masko, zadnji in sprednji vetrobran. Teran Jože, Retnje 1/a, Tržič 6634

DIANO, letnik 1976, poceni prodam. Vasiljevič Dušan, Gorenjskega odreda 10, tel. 27-418 6635

Zelo ugodno prodam DIANO, letnik 1977. Mraz, Pot na Jošta 25, Kranj 6636

Prodaja VW 1200, letnik 1968, 12 V. Visoko 77, Šenčur 6637

Prodaja SKODO 1000 MB, po delih ali celo, cena ugodna. Mlaka 22, tel. 22-661 - Uroš Gunčar 6638

Nujno prodam ZAPOROŽCA, letnik 1977. Informacije vsak dan popoldan po tel. 83-845. Prešeren Darinka, Finžgarjeva 3, Jesenice 6639

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano do maja 1982. Ovsiče 45, telefon 70-232 6640

Prodaja R-4 TLS, dobro ohranjen, garžiran. Ogled je možen v sredo od 16. do 18. ure. Antonič Igor, Titova 70, Jesenice 6641

ZASTAVO 101, letnik 1973, prodaja najboljšemu ponudniku. Razgledna 28, Bled 6642

Prodaja ČZ 250 moto cross brez motorja in MOTOR za MAICO moto cross 125, po delih. Lamovec Janez, Goropeke 6, Ziri 6643

Prodaja MOTOR za NSU 1200 C, po generalni. Vreček, Velesovska 1, Šenčur 6644

Prodaja ALFA ROMEO giulia 1300 TI, starejši letnik, registrirano do marca 1982, za 2 SM. Vida Srečo, UL Kokrškega odreda 8, Lesce 6645

Poceni prodaja SKOLJKO od R-8 in rezervne dele ter skoraj nov MENJALNIK. Ogled vsak dan. Moste 52 pri Matuhu, Žirovnica 6646

STANOVANJA

Kupim GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE na Bledu. Informacije po tel. 77-267 med 8. in 14. uro 6647

Oddam SOBO fantu. Telefon 27-201 6648

V okolici Kranja vzajem v najem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE, za dobo 3 let. Ponudbe pod: Vesten plačnik 6649

POSESTI

Staro enodružinsko HIŠO z vrtom in nekaj zazidljive zemlje in gozda, menjam za primerno HIŠO z vrtom. Ponudbe pod: Okolica Tržiča za okolico Kranja 6494

ZAPOSILITVE

Takoj zaposlim KV ali priučenega PE-CARJA. OD po dogovoru. Vinko Švegel, Lom 5, Tržič 6650

IZGUBLJENO

Najditelja URE s posvetilom »PEKO«, prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov: Lombar, Bistrica 163, Tržič 6652

Izgubil sem ROČNO TORBICO, od Naklega do Podtabora, v kateri je prometno dovoljenje in nekaj drugih dokumentov. Prosim poštenega najditelja, da jo vrne proti nagradi na naslov v prometnem dovoljenju ali postaji milice 6653

OBVESTILA

PEDIKURA CILKA SATLER - Kranj, Oldhamska 14, obvešča cenjene stranke, da bo PEDIKURA zaradi dopusta zaprta od 18. julija do 12. avgusta 6658

Optika »GHETALDUS« - Koroška 17, Kranj, bo od 7. 7. 1981 do 2. 9. 1981 poslovala od 7. do 15. ure 6651

OSTALO

Oddam SKLADIŠČNI PROSTOR 40 kv. m v Naklem. Jenkole, Bistrica, 181, Tržič

Iščem ZIDARJA, ki prevzame gradnjo hiše do strehe (material imam kupljen) v bližini Kranja. V račun dam lahko tudi gradbeno PARCELO. Naslov v oglasnem oddelku 6654

Žalostno sporočamo, da je umrl naš dragi mož, oče, ded
brat in stric

DRAGO LOKAR

upokojenec

Dragega pokojnika bomo spremili na zadnji poti v torek,
14. julija 1981, ob 16.30 izpred mrliške vežice na pokopališču v Kranju.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Kranj, Ljubljana, 12. julija 1981

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga mama

ANGELA RIHTARŠIČ

p. d. Kosova iz Lajš

Pogreb bo v sredo, 15. julija 1981, ob 17. uri iz Selc na tamkajšnje pokopališče.

Žalujoči otroci: Janez, Stanko, Rafko, Filip, Marija, Cirila, Matija, Gabrijel, Vida, Viktor in Tončka z družinami, bratje in sestre ter drugo sorodstvo.

Lajše, Besnica, Golo brdo, Škofja Loka, Jesenice, Kamna gorica, Kropa, Dobrova

Lajše, 13. julija 1981

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila v 76. letu starosti naša draga žena in mama

MARIJA SUŠNIK

roj. Vilfan - Unkova mama s Suhe pri Predosljah

Pogreb drage pokojnice bo izpred hiše žalosti na suško pokopališče v sredo, 15. julija 1981, ob 16. uri.

ŽALUJOČI VSI NJENI!

Suha pri Predosljah, 13. julija 1981

STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŠBENIH DEJAVNOSTI občine Kranj

Po sklepu zbora delavcev objavljamo nezasedeno delovno področje

KNJIGOVODSTVO - BILANCA

Pogoji:

- dokončana srednja ekonomska strokovna izobrazba,
- 2 leti prakse pri delih finančnega knjigovodstva

Za opravljanje del in nalog je predvideno trimesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z opisom sedanjih zaposlitev na Strokovno službo SIS društvenih dejavnosti Kranj, Trg revolucije 1 v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo obveščeni pisмено v 5 dneh po sklepanju na zboru delavcev.

OBRTNIK p. o. ŠKOFJA LOKA, Blaževa 3

razpisuje po sklepu DS prosta dela in naloge

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoji:

- polkvalificiran delavec v gradbeništvu ali drugi stroki,
- 1 leto delovnih izkušenj,
- 3 mesečno poskusno delo

Delo se združuje za nedoločen čas. Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov DO Obrtnik, Škofja Loka.

Izdajatelj CP Glas, Kranj, Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. Tekoči račun pri SDK v Kranju: št. rač. št. 51500-603-31999 - Telefoni: a. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialni - propagandni, naročnina, št. oglasov in računovodstvo 23-341. Individualna polletna naročnina 90,- din, za inozemstvo preračunano in valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometnega davka po priporočnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALEŠA KURALTA st.

se iskreno zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje, izraze sožalja ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

ZAHVALA

Ob izgubi našega tasta, deda in pradedu

JOŽETA SOVINCA
krojača v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem in vsem, ki ste ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, govorniku Hriberniku, pevskemu zboru, praporščakom ter duhovščini za lep pogrebni obred.

ŽALUJOČA DRUŽINA SOVINCI!

Brode, 9. julija 1981

V 83. letu starosti je umrla

TEREZIJA BLAŽIČ

iz Gorenje vasi - interniranka Ravensbrücka med NOB

Pogreb bo v torek, 14. julija 1981, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Gorenji vasi.

OHRANILI JO BOMO V LEPEM SPOMINU!

VSI NJENI ZNANCI IN PRIJATELJI!

Golnik — Ko so delavci Splošnega gradbenega podjetja iz Tržiča pripravljali zemljišče za postavitev novega električnega agregata za golniški inštitut, so pod graščino naleteli na kraško jamo, polno visečih in stoječih kapnikov. Hodnik vodi kakih trideset metrov daleč proti stari stavbi bolnišnice, tu pa ga zapira »zamaška«. Kranjski jamarji, ki se za redko najdišče na Gorenjskem še posebej zanimajo, bodo te dni obarvali vodo potoka, ki teče pod zemljo in tako ugotovili, kje prihaja na dan. Skoda, ker ne bodo natančneje raziskali tudi jame globlje od »zamaške«. Delo narave namreč ne bo ustavilo naložbe golniškega inštituta. (H. J.) — Foto: V. Čpaković

PISANO POLETJE
V Bohinju ima dež mlade... — Čeprav je sicer toplo nedeljsko popoldne ob bohinjskem jezeru pogosto motilo pršenje iz oblakov, pa to nedeljskih izletnikov ni motilo preveč; kratak počitek pod dežnikom, pa je spet posijalo sonce. — Foto: L. M.

Hudo trčenje pri Radovljici — Na gorenjskih cestah je bil minul vikend precej hudih nesreč. Tako je med drugim prišlo do silovitega trčenja v petek, 10. julija, ob 9.40 na magistralni cesti med Lescami in Radovljico. Tri osebe so bile poškodovane, materialna škoda pa znaša okrog 350.000 dinarjev. — Voznik osebne avtomobila avstrijske registracije zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel ustaviti za kolono vozil. Zanj je na nasprotni vozni pas in trčil v tovornjak. Osební avto je odbilo v vozilo z beograjsko registracijo, slednje pa se v dve osební vozili nemških državljánov. Ranjeni so bili potniki v avstrijskem vozilu. — A. Z. — Foto: S. Saje

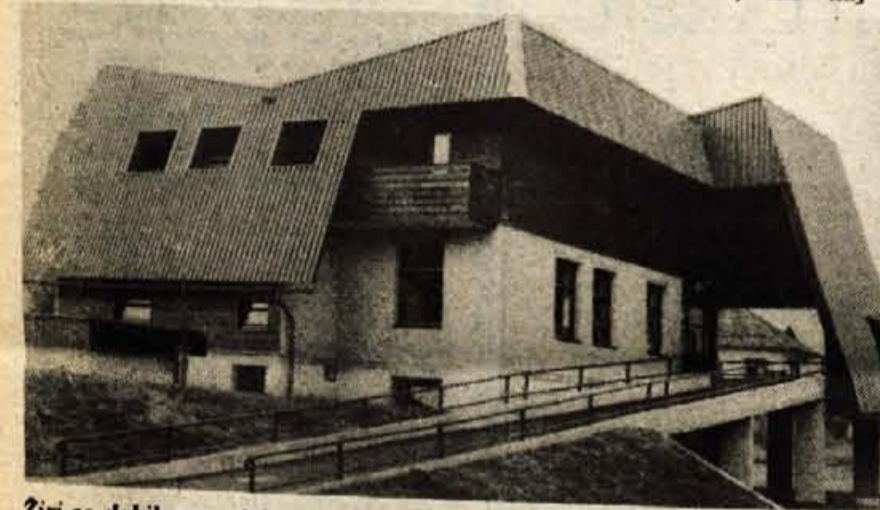
Nova lekarna v Žireh

Pretekli petek so v Žireh slovesno odprli novo lekarno, eno naj-sodobnejših v Sloveniji — Veljala je 20 milijonov dinarjev, ob njej pa je predviden prostor za zdravstveno postajo

Žiri — V petek, 10. julija je najprej žirovska godba na pihala in nato pesem moškega pevskega zbora Alpina pod vodstvom Slobodana Poljanška začela slovesnost ob otvoritvi nove lekarne, ki so jo zgradili tik ob krajevnom domu. Novo lekarno je namenu predal Zdravko Krvina, sekretar medobčinskega sveta zveze

komunistov za Gorenjsko, ki je ob tem spregovoril o zdajšnjih gospodarskih in družbenopolitičnih razmerah. Razvoj lekarniške službe v Žireh pa je orisala Marči Vehar, vodja žirovske enote Gorenjskih lekarn.

Žiri so tako dobile dragoceno pridobitev, novo lekarno, eno naj-

Žiri so dobile novo lekarno, eno naj-sodobnejših v Sloveniji. Ko bodo možno-sti, bo ob njej zrasla še zdravstvena postaja.

sodobnejših pri nas. Objekt je projektiral Danilo Oblak s Projektivnega podjetja Kranj, zgradil Technik iz Skofje Loke, notranjo opremo je oblikoval Marjan Prijatelj, izdelal pa mizar Franc Sitar. Sodobna zgradba, ki je zgrajena za dolgo dobo, ima skupno površino 245 kvadratnih metrov, poleg prostorov za lekarno je v njej tudi lekarniško stanovanje. Lekarna bo popolnoma samostojno oskrbovala z zdravili širše območje, z zdravilnimi pripravki pa tudi v primeru izrednih razmer. V kleti je namreč tudi prostor za destilator. Da so načrtovalci mislili na vse, pove podrobno, da bodo obiskovalcem ob vходу na voljo plastični kozarčki, v katere bodo lahko natočili vodo in popili zdravilo.

Žirovska lekarna je veljala 18 milijonov dinarjev, 2 milijona dinarjev so prispevale Gorenjske lekarne, 9 milijonov dinarjev zdravstvena skupnost Gorenjske, ostalih 7 milijonov dinarjev predstavljajo krediti. Celotna investicija je od načrtovanih 5 milijonov dinarjev porasla torej na 20. Načrtovana je bila namreč že leta 1978. Zdaj je lekarna vendarle pod streho; denarne zadrege na začetku letošnjega leta se namreč grozile z najhujšim — zaustavitvijo gradnje tik pred koncem. Večletni premor od načrtov do gradnje je pustil posledico — ogrevanje poslopja zgolj na kurilno olje.

M. Volčiak

Visoka vročina in rdeče grlo

KRANJ — V zadnjih dneh junija in v juliju je v dispanzerju za predšolske otroke kranjskega Zdravstvenega doma iskalo zdravniško pomoč precej otrok, ki so imeli precej podobne bolezenske znake. Kot nam je povedala dr. Milena Zavrnik iz otroškega dispanzerja, imajo otroci visoko vročino in rdeče grlo. Običajno predpišejo takemu otroku penicilinske preparate, kar navadno že v kratkem času pomaga. Nezdravljena vročična stanja z rdečim grlom pa se lahko razvijejo v gnojne angine. Sprva so obolevali največ predšolski otroci, ki so se udeležili plavalnega tečaja v zimskem bazenu, kasneje pa še drugi otroci, tudi šolski. Te vrste obolenja, čisto nič značilna za ta poletni čas, se kljub hudim bolezenskim znakom v kratkem času pozdravijo; le par otrok je bilo treba poslati v bolnišnico, kjer pa niso ugotovili, da bi šlo za kakšno drugo bolezen.

Televizor zgorel

BRITOF — V petek, 10. julija, ob 21.30 je nenadoma izbruhnil požar v barvnem televizorju last Anice Kukovec iz Britofa pri Kranju. V televizorju je prišlo do kratkega stika, tako da se je vžgal in eksplodiral. Požar, ki so ga pogasili sosedje, se je razširil tudi na pohištvo. Škoda znaša okrog 200.000 dinarjev. A. Z.

Požar ali požig

KRANJ — Na parkirnem prostoru na Hafnerjevi poti 11 v Kranju je v nedeljo, 12. julija, ob 22.15 nenadoma začel goriti osebni avtomobil last Vide Kavčič iz Kranja. Ker je bil avtomobil že nekaj ur parkiran, domnevajo, da ni prišlo do samovžiga. Razen tega pa so pred izbruhom ognja priče videle, da je nekdo hodil okrog avtomobila. Za neznanecem poizvedujejo. A. Z.

GLASOVA ANKETA

Najboljši v Maribor

Šoferji, avtomehaniki in avtoelektričarji z Gorenjske so v soboto, 11. julija, v Kranju svečano in delovno proslavili svoj praznik — 13. julij, dan šoferjev in avtomehanikov. Pod pokroviteljstvom Medobčinskega sveta zveze sindikatov za Gorenjsko in v sodelovanju zveze šoferjev in avtomehanikov iz vseh gorenjskih občin se je dopoldne v preizkusu teoretičnega in praktičnega znanja pomerilo 53 šoferjev, 27 avtomehanikov in 7 avtoelektričarjev. Med avtomehaniki sta prvo in drugo mesto osvojila avtomehanična Alpetoura TOZD servis avtomobilov in mehanizacije in se tako uvrstila na republiško tekmovanje, ki bo v Mariboru.

delo nasploh lahko bolj cenjeno in vrednoteno. Nisem pričakoval, da bom med 27 sodelujočimi osvojil prvo mesto. Nalogo sem po oceni komisije kvalitetno opravil v 12 minutah. Konkurenca v Mariboru bo nedvomno velika, vendar se ne bojim. Pa tudi v prihodnje bom še sodeloval na področnih tekmovanjih.

Franc Strehovec, vodja TOZD servis avtomobilov in mehanizacije na Laborah: »Iz naše temeljne organizacije združenega dela se je za letošnje področno tekmovanje prijavilo sedem avtomehanikov. Konkurenca je bila huda in zares nisem pričakoval, da bodo naši fantje dosegli takšen uspeh. Uspeh je še toliko večji, ker je bil v praktičnem delu tekmovanja poudarek predvsem na kvaliteti opravljene naloge. Pa tudi čas je bil odločilen. Zato se najbrž lahko pohvalimo, da naš servis le ni tako slab, kot se včasih sliši pri posameznikih. Upam, da se bosta naša avtomehanična tudi na republiškem tekmovanju dobro odrezala.«

Silvo Hafner (1956) iz Bitenj, šest let avtomehaničar na servisu Labore: »Vseh šest let že delam na servisu na Laborah in rad opravljam ta poklic. Zadoljen sem, čeprav bi bilo naše

Miloš Gorjanc (1956) iz Bitenj, šest let avtomehaničar na servisu Labore: »S Silvotom vsa leta delava skupaj in tako vsa se tudi skupaj prijavila za sobotno tekmovanje. S časom 13 minut sem zasedel drugo mesto in sem zelo zadovoljen. Tekmovanje je bilo dobro organizirano, pa tudi sicer je bila celotna prireditev počastitev praznika zares svečana. Na tekmovanju mi je le teoretični del delal nekaj več težav, vendar upam, da se bova s Silvotom tudi v Mariboru dobro odrezala.« A. Z.

NESRECE

ZADEL PEŠAKINJO

KRANJ — Avgust Horvat (1945) iz Ljubljane je v nedeljo, 12. julija, ob 9. uri pripeljal iz Ljubljane po Gašpejskem klanecu navzdol. Ob vzočju klanca pred prehodom za pešce zaradi neprimerne hitrosti ni mogel pravočasno ustaviti in je zadel pešakinjo Slavko Česen (1910) iz Kranja. Hudo ranjeno so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

Naklo — V nedeljo, 12. julija, ob 8.45 je v Naklem zaradi prekratke varnostne razdalje prišlo do veržnega trčenja. Jože Černivec (1926) iz Žej je peljal iz Radovljice proti Naklem. Zaradi prekratke varnostne razdalje je koloni ni mogel pravočas-

no ustaviti in se je zaletel v vozilo turškega državljanu pred avtomobilom. Trčenje je bilo tako silovito, da je turški državljan trčil še v vozilo njim. Voznik Črnivec se je pri trčenju hudo ranil in so ga prepeljali v Klinični center v Ljubljani.

ZAPELJAL V KRIZIŠČE

Zirovnica — Pri Zirovnici se v nedeljo, 12. julija, ob 15.45 zaradi siljevanja prednosti v križišču zgodila huda prometna nesreča. Janez Bert-Ivan (1938) z Brega v jemanjski občini je pripeljal iz Zirovnice v križišče z magistralno cesto in je premeraval prečkati. Takrat pa je na magistralni cesti pripeljal Radojušič, ki je na začasnem delu Avstriji. Prišlo je do trčenja, v katerem se je hudo ranila Jelka Zibertovna v Zibertovem avtomobilu. Prepeljali so jo v jeseniško bolnišnico.

Ljubljanska banka

temeljna banka Gorenjske Kranj

Namensko varčevanje za deset novih vrst posojila

Ljubljanska banka nudi občanom na podlagi namenskega dinarskega varčevanja oziroma na podlagi prodaje deviz in vezave dinarske protivrednosti teh sredstev posojila za naslednje namene:

nakup starih stanovanj ali stanovanjskih hiš,

plačilo stroškov vzdrževanja oziroma obnove stanovanja ali stanovanjske hiše,

nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah,

gradnjo ali nakup garaže od organizacije, ki je pooblaščen za prodajo.

plačilo stroškov za priključitev stanovanja ali stanovanjske hiše na električno omrežje, toplotno ogrevanje, vodovodno omrežje in kanalizacijo,

plačilo stroškov za telefonski priključek,

popravilo avtomobilov in kmetijskih strojev,

plačilo vpisnine za izredno šolanje,

plačilo invalidskih pripomočkov ter drugih pripomočkov in storitev za rehabilitacijo

Pri namenskem varčevanju dinarskih sredstev se občan lahko odloči bodisi za redne mesečne pologe bodisi za enkratni polog. V obeh primerih varčevalna doba ne more biti krajša od 12 mesecev in daljša od 36 mesecev.

Po poteku dogovorjene dobe varčevanja dobi občan od 150 do 330 odstotkov posojila na privarčevani znesek, odvisno od trajanja in načina varčevanja.

Kadar pa občan proda banki konvertibilna devizna sredstva ter veže za dogovorjeno dobo njihovo protivrednost v dinarjih, dobi kredit takoj in v višini 250 odstotkov od vezanega zneska.

hitreje do cilja